

nasza politechnika

ISSN 1428-295 X

nr 10 (242) październik 2023

Miesięcznik Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki

INAUGURACJA 2023/2024

- 1 Rozwój w obliczu wyzwań
- 5 Ku nowym sposobom przekazywania wiedzy — wystąpienie rektora PK Andrzeja Szaraty

- 8 Odznaczenia dla pracowników Politechniki Krakowskiej
Honory dla wybitnych
- 10 Nowy rok akademicki na wydziałach PK
- 12 Złota Księga w roku jubileuszu
- 13 Inauguracja roku akademickiego w Szkole Doktorskiej PK

INFORMACJE

- 14 Kronika
Rektor i Senat
- 15 Współpraca dla bezpieczeństwa cyfrowego
Porozumienie PK z Małopolską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa
- 16 Jiří Jaromír Klemeš
doctorem honoris causa PK
- 18 PK na Forum Ekonomicznym w Karpaczu

- 19 Głos PK
na Krynica Forum 2023
- 20 Nowy ośrodek badawczy Sieci Łukasiewicz z udziałem PK
Prof. Zbigniew Piasek na czele komisji PAN
- 21 Problemy transportu zbiorowego na konferencji SITK RP i PK
- 22 Jubileusz Oddziału Biblioteki na Wydziale Mechanicznym

ARTYKUŁY

- 23 Uczniowie na Politechnice —
*Małgorzata Radoń,
Beata Strycharz-Szemberg*
- 26 RODBUK —
narzędzie promowania
twórczości naukowej —
Katarzyna Dudek

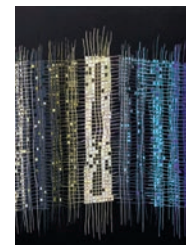

KALEJDOSKOP

- 29 Szkoła letnia
bezpieczeństwa drogowego
Turniej Koszykówki w Narodowym Dniu Sportu

- 30 Chór „Cantata”
na Litwie i na Morawach
- 31 Galeria „Kotłownia”
Malarstwo Joanny Banek
Kolaże Bogny Kwiatkowskiej-Baster
- 32 „Moje światy” —
Klaudia Mostowik
Galeria „Gil”
Rysunki Joanny Nalepy

NASZA POLITECHNIKA
(ISSN 1428-295 X)

Miesięcznik
Politechniki Krakowskiej
im. Tadeusza Kościuszki.
Ukazuje się od 1997 roku.

Adres redakcji:
Politechnika Krakowska
ul. Warszawska 24
31-155 Kraków
tel.: (12) 628 25 08

e-mail: naszapol@pk.edu.pl
www.nasza.pk.edu.pl

Kolegium redakcyjne:

REDAKTOR NACZELNY
Lesław Peters
SEKRETARZ REDAKCJI
Katarzyna Tyńska
REDAKTORZY:
Ewa Deskur-Kalinowska,
Renata Dudek, Danuta Zajda,
Jan Zych

Opracowanie graficzne:
Projekt winiety tytułowej
Magdalena Orczyk
Layout
Ewa Deskur-Kalinowska

Skład: Adam Bania,
Wydawnictwo PK

Druk: Drukarnia Kolumb.
Chorzów

Nakład: 800 egz.

Za treść nadesłanych materiałów odpowiadają autorzy. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i zmian redakcyjnych. Nie zwraca materiałów niezamówionych.

Na okładce:

Strona I: Dziekan Magdalena Kozień-Woźniak z Pucharem prof. Izzydora Stella-Sawickiego dla Wydziału Architektury PK (o nagrodach wręczonych w dniu inauguracji roku akademickiego piszemy na s. 8–9).

Strona IV: Otwarcie nowego centrum badawczego Sieci Łukasiewicz (zob. s. 20) towarzyszył widowiskowy program artystyczny.

Fotografował: Jan Zych

Inauguracja roku akademickiego 2023/2024 na Politechnice Krakowskiej

Rozwój w obliczu wyzwań

Politechnika Krakowska wkroczyła w siedemdziesiąty dziewiąty rok akademicki. Optymizmem napawa wysoka ocena wystawiona wszystkim dyscyplinom, prowadzonym na PK, w ramach ostatniej ewaluacji, lecz jednocześnie uczelnia ma świadomość stale rosnących wymagań i wyzwań, które niosą nasze czasy. Mówiono o tym podczas inauguracji roku akademickiego odbywającej się 3 października w auli Międzywydziałowego Centrum Edukacyjno-Badawczego „Działownia”.

W przemówieniu otwierającym uroczystość Jego Magnificencja Rektor prof. dr hab. inż. Andrzej Szarata dziękował społeczności akademickiej za ciężką pracę, której efektem było uzyskanie kategorii A w dyscyplinach, wokół których koncentruje się działalność badawcza wydziałów, a w przypadku Wydziału Architektury – najwyższej kategorii A+. Osiągnięcie to usytuowało Politechnikę Krakowską w gronie trzech najwyższej ocenionych uczelni w kraju. Jednocześnie prof. Andrzej Szarata wiele uwagi poświęcił zadaniom czekającym uczelnię w najbliższym czasie. Swoistym symbolem koniecznych zmian był wygenerowany przez sztuczną inteligencję obraz, który pokazano na początku przemówienia.

Uczelnia stoi w obliczu konieczności wprowadzania nowych sposobów przekazywania wiedzy, dostosowanych do warunków, jakie dyktuje szybko rozwijający się świat. W szczególności będzie to nauczanie poprzez realizację projektów – *Project Based Learning*. Na uczelni rozwijana będzie infrastruktura w celu poprawiania warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych i badań naukowych. Powstawać będą przestrzenie do nauki, odpoczynku i aktywności *coworkingowych*. Rektor szczególnie podkreślił znaczenie przynależności Politechniki Krakowskiej do sojuszu uniwersytetów europejskich STARS EU. (Pełny tekst przemówienia zamieszczamy na s. 5–7).

Najważniejszym momentem uroczystej inauguracji była immatrykulacja studentów pierwszego roku. Prowadzący tę część uroczystości prorektor ds. kształcenia i współpracy z zagranicą dr hab. inż. Jerzy Zając, prof. PK poinformował o przebiegu tegorocznej rekrutacji.

Kandydatom na studia Politechnika zaoferowała w tym roku akademickim 36 kierunków. O przyjęcie na PK ubiegało się ponad 13 tys. kandydatów, w tym na studia I stopnia – 12,5 tys. Największym zainteresowaniem cieszyła się informatyka na Wydziale Informatyki i Telekomunikacji, a liczba kandydatów na jedno miejsce wyniosła 10,75. Dla kierunku informatyka stosowana, prowadzonego na Wydziale Mechanicznym, wskaźnik ten wynosił 9,53, a dla informatyki w inżynierii komputerowej na Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej – 8,39. Kolejne dwa kierunki, budzące

Rektor PK Andrzej Szarata zainaugurował nowy rok akademicki 2023/2024

największe zainteresowanie, to: odnawialne źródła energii i infrastruktura komunalna na Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki – 6,14 oraz informatyka i robotyka na Wydziale Mechanicznym – 5,34. Ogółem na PK przyjętych zostało ponad 3800 kandydatów, w tym na pierwszy stopień kształcenia – 3500 osób.

Kandydatów z zagranicy na pełny cykl studiów zgłosiło się prawie 700. Przyjętych zostało 235 osób, w tym 122 chińskich studentów, którzy zapisali się do International School of Engineering – szkoły utworzonej we współpracy z Politechniką Białostocką i Tianjin Chengjian University. Poza studentami zagranicznymi, odbywającymi studia w pełnym cyklu kształcenia na PK, są również obcokrajowcy na studiach częściowych w ramach Programu Erasmus+ i umów bilateralnych. Na tych zasadach kształcą się 172 studentów z 31 krajów, w tym 51 obywateli Hiszpanii. Oryginalny w skali ogólnopolskiej jest przyjęty na Wydziale Inżynierii Lądowej PK w 2022 r. system kształcenia młodych ludzi z Ukrainy w ich języku ojczystym. W ten sposób nauczanie jest prowadzone w pełni przez pierwszy semestr i częściowo w drugim semestrze. W tym roku na kierunek budownictwo przyjęto 15 obywateli Ukrainy.

Po przedstawieniu informacji na temat przebiegu rekrutacji nastąpiła immatrykulacja. W imieniu ogółu studentów przyjętych na pierwszy rok kształcenia ślubowanie złożyły osoby, które na poszczególnych wydziałach osiągnęły najwyższe wskaźniki rekrutacyjne. Symbolicznego włączenia do społeczności akademickiej, poprzez dotknięcie berłem ramienia każdego ze studentów, dokonał rektor prof. Andrzej Szarata.

Najważniejszy moment uroczystości inauguracji nowego roku akademickiego: immatrykulacja

— *Otwieram rok akademicki 2023/2024 na Politechnice Krakowskiej. Oby był dobry, szczęśliwy i pomyślny. Quod felix faustum, fortunatumque sit!* — wypowiedział rektor formułę uświęconą tradycją akademicką, uderzając trzykrotnie berłem. Historyczną pieśń żaków krakowskich „Gaudeamus igitur” wykonał Akademicki Chór PK „Cantata” pod dyrekcją Marty Stós.

*

Nowo przyjęci studenci, a wraz z nimi pozostali uczestnicy uroczystości, wysłuchali pierwszego w tym roku akademickim wykładu. Wygłosił go prezes Grupy Landeskronen i Fundacji Książąt Lubomirskich książę Jan Lubomirski-Lanckoroński. Wystąpienie zatytułowane „Inżynieria w praktyce — doświadczenia rodu książąt Lubomirskich” zostało poświęcone działalności rodziny na polu rozwijania infrastruktury państwa polskiego w ciągu minionych wieków. Autor wykładu przypomniał, że Lubomirscy wznosili rezydencje, prywatne miasta (Jarosław, Tarnów, Rzeszów, Boguchwała, Przemyśl, Przeworsk,

Równe na Wołyniu), a także obiekty użytku publicznego (na przykład gmach będący dziś siedzibą Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie) oraz liczne obiekty sakralne.

Przedstawiciele rodu książąt Lubomirskich rewolucjonizowali funkcjonowanie wielu miast, wsi, fabryk, kopalni, kolei i instytucji, mówił Jan Lubomirski-Lanckoroński. Gdy król Stefan Batory powierzył Sebastianowi Lubomirskiemu zarządzanie kopalnią soli w Wieliczce, ten wprowadził innowacje inżynierijne, zwiększające znacznie zyski wpływające do skarbu państwa. Przyjmuje się, że skarb królewski zanotował wtedy około 10-krotny wzrost przychodów, wynikających z wydobycia soli.

— *Jako rodzina nie byłibyśmy w stanie przyczynić się do rozwoju Polski bez inżynierii, szczególnie lądowej. Ważne były też inwestycje rodzinne w rozbudowę kolei i infrastruktury drogowej. Dzięki bratu mojego pradziadka Polacy po raz pierwszy wzniesli się polskimi samolotami w przestworza* — mówił wykładowca. Kończąc swoje wystąpienie, przywołał historię swojego ojca, dziś 94-letniego Stanisława Lubomirskiego-Lanckorońskiego, który z wykształcenia jest... metalurgiem.

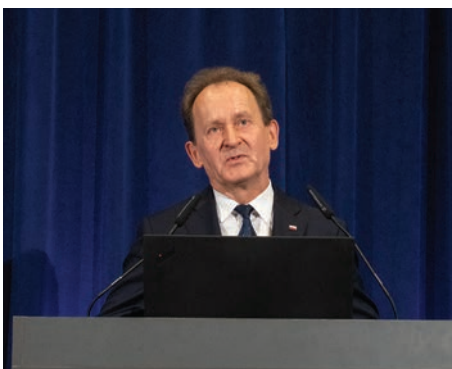
Akademicki pochód przemaszerował z bazyliki św. Floriana przez kampus PK do Centrum Edukacyjno-Badawczego „Działownia”

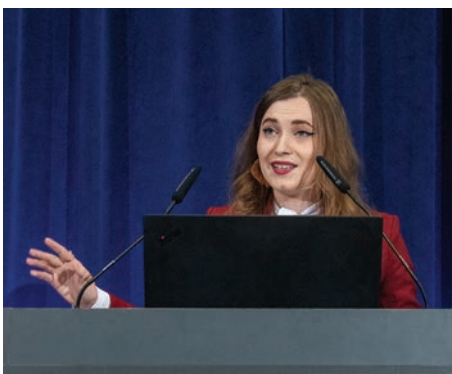
Jan Lubomirski-Lanckoroński

Włodzimierz Bernacki

Izabela Paluch

Marta Tyrka

W początkowych latach Polski Ludowej usiłował on podjąć studia humanistyczne, jednak za każdym razem po zdaniu egzaminu wstępnego dowiadywał się, że nie może studiować „z braku miejsc”. Zdesperowany zwrócił się do prezydenta Bolesława Bieruta o wskazanie kierunku humanistycznego, na który mógłby zostać przyjęty. Otrzymał wówczas odpowiedź, że może to być metalurgia na Akademii Górniczo-Hutniczej. Ukończył studia z dobrym wynikiem i został skierowany do pracy w kombinacie metalurgicznym. Sprawił sobie wówczas wizytówkę: „Stanisław książę Lubomirski — pierwszy ślusarz sieci ciepłych Huty im. Lenina”.

*

Uczestniczący w uroczystości prof. Włodzimierz Bernacki — sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki, pełnomocnik rządu ds. monitorowania i wdrażania reformy szkolnictwa wyższego i nauki — zabrał głos w sprawie kształcenia na szczeblach poprzedzających studia wyższe. Zapowiedział przeprowadzenie gruntownego przeglądu podstawy programowej szkół średnich pod kątem przygotowania uczniów do studiów technicznych. Na ręce rektora PK Włodzimierz Bernacki przekazał list od ministra edukacji i nauki Przemysława Czarnka. Następnie w towarzystwie rektora Andrzeja Szarata dokonał dekoracji odznaczeniami państwowymi zasłużonych pracowników Politechniki Krakowskiej. (Listę odznaczonych publikujemy na s. 8).

Inauguracja roku akademickiego była też okazją do wręczenia specjalnych wyróżnień.

Otrzymali je laureaci: Nagrody im. Profesora Zbigniewa Engela, Nagrody Fundacji Wspierania Młodych Talentów Profesora Janusza Magiery, Pucharu Profesora Izzydora Stella-Sawickiego oraz tytułu honorowego członka Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Krakowskiej. (Laureatów przedstawiamy na s. 8–9).

Do studentów, wstępujących w mury PK, zwróciła się Izabela Paluch — prezes Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Krakowskiej. Zachęcała, by każdy dzień traktowali jako nową szansę, akceptowali wyzwania i nie obawiali się zwracać do wykładowców i pracowników w swoich sprawach. Apelowwała, by rozwijali swoje pasje. Namawiała do odkrywania nowych dziedzin wiedzy oraz nabywania różnorodnych kompetencji i doświadczeń. — *Korzystajcie z możliwości nawiązywania relacji z absolwentami, którzy podzielą się z wami swoimi doświadczeniami, wiedzą i receptami na sukces oraz mogą was wspierać w mierzeniu się z wyzwaniami* — mówiła prezes SWPK.

Głos zabrała także przewodnicząca Parlamentu Samorządu Studenckiego PK inż. Marta Tyrka. Ze studentami pierwszego roku podzieliła się refleksją, że po immatrykulacji wkroczyli, razem z pozostałymi studentami i pracownikami uczelni, na wspólną drogę tworzenia społeczności akademickiej. — *Nie obiecuję wam, że to będzie łatwa droga i wszystko będzie się układało po waszej myśli. Ale mogę wam obiecać, że dzięki waszemu wysiłkowi i pracy nad sobą przyniesie wam ona niekwestionowany sukces* — mówiła Marta Tyrka.

Rektor Andrzej Szarata, zamykając pierwszą w swojej kadencji inaugurację roku akademickiego, złożył podziękowania osobom zaangażowanym w zorganizowanie uroczystości

Uroczystości towarzyszył Akademicki Chór „Cantata” prowadzony przez Martę Stós

Tradycyjnie w bazylice św. Floriana odprawiono mszę św. w intencji wspólnoty PK

— w szczególności Akademickiemu Chórowi PK pod dyrekcją Marty Stós i Krakowskiej Orkiestrze Staromiejskiej prowadzonej przez Wiesława Olejniczaka, a także Działowi Promocji, kierowanemu przez Annę Chmurę, Działowi Gospodarczemu, Działowi Eksploatacji i Zaopatrzenia i Sekretariatowi Rektora.

Dla osób, które nie mogły osobiście uczestniczyć w wydaniu, prowadzona była transmisja *on-line*.

*

Na uroczystość przybyło wielu gości — przedstawiciele władz, ośrodków naukowych, stowarzyszeń, firm i instytucji. Ministerstwo Nauki i Edukacji reprezentował wspomniany sekretarz stanu Włodzimierz Bernacki. Obecni byli m.in.: dyrektor Biura Wojewody Małopolskiego Monika Kolasa, małopolska wicekurator oświaty Halina Cimer, wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego Kazimierz Barczyk, a Policję reprezentował podinspektor Tomasz Bojanowski — zastępca komendanta miejskiego w Krakowie. Licznie przybyli przedstawiciele korpusu konsularnego, w tym Wiczesław Wojnarowski — konsul generalny Ukrainy w Krakowie. Obecni byli prezes Głównego Urzędu Statystycznego Dominik Rozkrut, a także dr inż. arch. Piotr Turkiewicz — małopolski wojewódzki konserwator zabytków.

Komitet Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN reprezentował przewodniczący prof. Kazimierz Furtak, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN — dyrektor prof. Krzysztof Galos, Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera PAN — dyrektor prof. Piotr Warszyński, a Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych Sieci Badawczej Łukasiewicz — prof. Paweł Pichniarczyk. Instytut Metalurgii i Inżynierii Materiałowej PAN reprezentowała zastępczyni dyrektora dr hab. Anna Wierzbicka-Miernik, Bibliotekę Naukową PAU i PAN — dyrektor dr Agnieszka Fluda-Krokos.

Z Politechniki Lwowskiej przybył rektor prof. Jurij Bobało. Krakowskie uczelnie reprezentowali rektorzy: prof. Jerzy Lis z Akademii Górniczo-Hutniczej, prof. Sylwester Tabor z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, prof. Andrzej Klimek z Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie, ks. prof. Robert Tyrała z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, o. dr hab. Tomasz Homa SJ, prof. AIK z Uniwersytetu

Ignatianum w Krakowie. Uniwersytet Jagielloński reprezentował prorektor ds. badań naukowych Piotr Kuśtrowski. Obecny był prof. Piotr Koszelnik — rektor Politechniki Rzeszowskiej.

W uroczystości uczestniczyli: przewodniczący Rady Uczelni PK Rafał Świerczyński, członkowie Senatu PK, a także rektorzy poprzednich kadencji: prof. Kazimierz Flaga, prof. Marcin Chrzanowski, prof. Józef Gawlik, prof. Kazimierz Furtak i prof. Jan Kazior.

Do PK napłynęły też liczne okolicznościowe gratulacje i życzenia. Przesłali je m.in.: prezydent RP Andrzej Duda, przewodniczący Rady Miasta Krakowa Rafał Komarewicz, przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, rektor Politechniki Śląskiej prof. Arkadiusz Mężyk oraz dyrektor Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej dr Dawid Kostecki.

*

Uroczyste posiedzenie w auli Międzywydziałowego Centrum Edukacyjno-Badawczego „Działownia” poprzedziło nabożeństwo odprawione w bazylice św. Floriana z udziałem władz rektorskich Politechniki Krakowskiej i licznie zgromadzonych członków społeczności akademickiej. Pod nieobecność metropolity krakowskiego arcybiskupa Marka Jędraszewskiego (przebywającego na synodzie powszechnym w Rzymie) homilię wygłosił ks. kanclerz kurii metropolitalnej w Krakowie Grzegorz Kotala. Nawiązując do słów „Ja także idę” z Księgi Proroka Zachariasza, powiedział, że w podobny sposób do wspólnoty Politechniki dołączają młodzi ludzie. Dołączają, by iść razem z innymi. A swoistym symbolem tej wspólnej drogi jest pochód akademicki, który co roku w tym samym czasie przemierza miasto.

W godzinach porannych oddano hołd patronowi uczelni. Złożono kwiaty w Rynku Głównym, na płycie upamiętniającej przysięgę Tadeusza Kościuszki, a także pod pomnikiem i pod tablicą pamiątkową na terenie uczelni.

(ps)

Zdjęcia: Jan Zych

Kwiaty pod pomnikiem Tadeusza Kościuszki, patrona uczelni złożyli (od lewej): prorektor Jerzy Zajac, rektor Andrzej Szarata, p.o. kanclerz Agnieszka Kostecka-Stec, prorektor Tomasz Kapecki, prorektor Dariusz Bogdał

Ku nowym sposobom przekazywania wiedzy

Wystąpienie rektora Politechniki Krakowskiej prof. Andrzeja Szaraty, wygłoszone podczas inauguracji roku akademickiego 2023/2024

Co dzień, gdy przejdziesz próg,
jest tyle dróg, co w świat prowadzą
i znasz sto mądrych rad,
co drogę w świat wybierać radzą.

I wciąż ktoś mówi ci,
że właśnie w tym tkwi sprawy sedno,
byś mógł z tysiąca dróg
wybrać tę jedną¹.

Już siedemdziesiąty dziewiąty raz rozpoczynamy rok akademicki na Politechnice Krakowskiej. Będzie to rok pełen wyzwań, żyjemy bowiem w bardzo trudnych czasach. Rozwój wiedzy powoduje, że coraz lepiej rozumiemy otaczający nas świat, a to stawia wysokie wymagania w zakresie badań interdyscyplinarnych. Od roku coraz bardziej „rozpycha się” sztuczna inteligencja. Odczuwamy duże oczekiwania społeczne związane z kształceniem. Jesteśmy odpowiedzialni za przyszłość studentów.

Przygotowując się do wystąpienia inauguracyjnego, poprosiłem sztuczną inteligencję, aby wygenerowała mi jego program. To, co zaproponował bezduszny komputer, wyglądało całkiem przyzwoicie. Było tam wszystko, co powinno się znaleźć w prezentacji. Ale i tak uznałem, że zrobię to po swojemu — inaczej niż zaproponował komputer.

Politechnika Krakowska, to osiem wydziałów interdyscyplinarnych. Ogromny sukces odniesiony w ostatniej ewaluacji — w której wszystkie wydziały uzyskały kategorię A, a jeden z wydziałów uzyskał kategorię A+, najwyższą z możliwych — powoduje, że jesteśmy w zupełnie innym miejscu niż poprzednio. Chciałbym bardzo serdecznie podziękować wszystkim pracownikom Politechniki Krakowskiej, którzy swoją ciężką pracą i kosztem wielu wyrzeczeń przyczynili się do tego wielkiego sukcesu. Pokazaliście Państwo, że potraficie pracować naukowo na wysokim poziomie i wcale nie jesteśmy gorsi od konkurencji.

Politechnika jest uczelnią średniej wielkości. Mamy około 12,5 tys. studentów, niecałe 2 tys. pracowników. Trudno przedstawić wszystkie osiągnięcia, ale postaram się pokrótce zreferować, czym się zajmują nasze wydziały.

Wydział Mechaniczny to przede wszystkim powstające obecnie Laboratorium Ultraprecyzyjnych Pomiarów Współrzędnościowych — jedyne w swoim rodzaju, najlepsze na świecie. To nie są puste słowa! Wydział prowadzi też badania nad wykorzystaniem wodoru jako źródła napędu, konstruuje i bada nowoczesne pojazdy szynowe.

Wydział Inżynierii i Technologii Chemicznej pracuje nad

¹ Tekst Wojciecha Młynarskiego do piosenki śpiewanej przez Jerzego Połomskiego.

Rektor PK Andrzej Szarata w swoim wystąpieniu odniósł się do najważniejszego zadania uczelni — kształcenia

wychwytywaniem dwutlenku węgla i jego utylizacją w procesach chemicznych. Zajmuje się projektowaniem zaawansowanych składników kosmetyków oraz badaniami nad syntezą i modyfikacją materiałów nanostrukturalnych.

Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej prowadzi multidyscyplinarne badania hydroenergetyczne, a także rozwija bezinwazyjne metody diagnostyki maszyn i urządzeń elektrycznych, bazujące na zaawansowanym przetwarzaniu sygnałów oraz na metodach sztucznej inteligencji.

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki podnosi efektywność energetyczną w schładzaniu systemów fotowoltaicznych, zajmuje się też m.in. zagadnieniami energetyki jądrowej i odnawialnej, a także innowacyjnymi technologiami przetwarzania uciążliwych osadów w wodno-ściekowym sektorze gospodarki komunalnej.

Wydział Inżynierii Lądowej w szerokim zakresie zajmuje się rozwijaniem metod analizy oddziaływania wiatru na obiekty budowlane, innowacyjnymi materiałami budowlanymi, a także zaawansowanymi metodami diagnostyki obiektów inżynierskich.

Wydział Architektury wnosi ogromny wkład naukowy do Europejskiego Bauhausu, stale udoskonala metody zabezpieczania i konserwacji zabytków, ma też fantastyczne

Obraz AI

osiągnięcia w zakresie kształtowania ładu przestrzennego.

Wydział Inżynierii Materiałowej i Fizyki prowadzi innowacyjne badania nad technologiami zgrzewania elementów z blachy cynkowej, materiałami o niskiej przewodności cieplnej oraz wielofunkcyjnymi kompozytami aktywnymi biologicznie.

Wydział Informatyki i Telekomunikacji prowadzi zaawansowane badania nad cyberbezpieczeństwem i wykrywaniem *deep fake*, a także nad rozwojem metod głębokiego uczenia maszynowego oraz obliczeń ewolucyjnych.

Nie byłoby to możliwe bez ścisłej współpracy z otoczeniem gospodarczym. Obecność na inauguracji roku akademickiego naszych przyjaciół z firm, instytucji i organów samorządowych świadczy o tym, że absolwenci Politechniki Krakowskiej są cenionymi pracownikami. Co istotne, nasza relacja z otoczeniem gospodarczym ma charakter dwustronny: wsłuchujemy się w to, czego oczekuje od nas przemysł i staramy się tak prowadzić proces kształcenia, aby nasz absolwent wpisywał się jak najlepiej w oczekiwania przyszłych pracodawców.

W szybko rozwijającym się świecie tradycyjny proces kształcenia dezaktualizuje się. Dlatego jako uczelnia nadążająca za wyzwaniami, przede wszystkim oczekiwaniami firm, zwracamy uwagę na nowe sposoby przekazywania wiedzy. Stawiamy na podejście projektowe (*Project Base Learning*), czyli nauczanie przez realizację projektów, które zwiększa nie tylko wiedzę merytoryczną, ale również kompetencje miękkie, a także — co będzie się stawać coraz ważniejsze — kwestię

mikroszkoleń i mikropoświadczeń.

Mikropoświadczenia, na których skupia się dużo uwagi w trakcie zaawansowanego procesu kształcenia, zwłaszcza na najlepszych uczelniach europejskich, są potwierdzeniem wyników w nauce, osiągniętych w trakcie krótkiego kursu edukacyjnego. Z całej wiedzy, którą dysponujemy, wybieramy specjalistyczne elementy, a następnie przekazujemy je zainteresowanym — studentom czy innym osobom, które chcą się rozwijać. Wydzielone elementy pozwalają kształcić w taki sposób, aby osoba, która jest uczestnikiem szkolenia, wybierała z ogólnej wiedzy to, co jest jej potrzebne. Aby mogła wpisać się w proces realizacji dużych projektów, bardzo często wymagających wąskiej i specjalistycznej wiedzy.

W działaniu tym ważny jest sposób certyfikacji. Specjaliści z Wydziału Informatyki i Telekomunikacji wspólnie z naszym partnerem merytorycznym firmą DotConnect, uruchomili pierwszą sieć *blockchain*, która funkcjonuje na naszej uczelni. Zapraszamy zaprzyjaźnione uczelnie do współpracy. W przyszłości taka międzynarodowa współpraca może prowadzić do wspólnego poświadczenia wiedzy. Jestem przekonany, że ustanawiamy tym samym nowy standard zaufania akademickiego, sprawdzania kompetencji absolwentów przez przyszłych pracodawców.

Skillchain — bo tak nazwaliśmy ten projekt — otwiera przed studentami nową ścieżkę rozszerzenia praktycznych umiejętności, będących uzupełnieniem ich wiedzy teoretycznej, a także zdobywania kompetencji poza obranym kierunkiem nauki. Niebagatelną rolę pełnią tutaj zainteresowania słuchaczy. Będą oni mogli uczyć się tego, co jest im najbardziej potrzebne i co ich pasjonuje. W efekcie to, co osiągną, składać się będzie z wielu małych elementów, ogniw wiedzy, kompetencji, umiejętności zdobywanych w trakcie tego podejścia.

Sama wiedza i proces jej przekazywania to nie wszystko. Musimy również rozwijać Politechnikę. Nasza wiedza wymaga nowoczesnych laboratoriów — i one powstają. Mamy Laboratorium Ekstremalnie Niskich Temperatur, gdzie w temperaturach zbliżonych do zera absolutnego badamy zachowanie materiałów. Wkrótce zostanie otwarte Laboratorium Aerodynamiki Środowiskowej — unikatowe w skali międzynarodowej laboratorium, które będzie mogło badać nie tylko wpływ oddziaływania wiatru na obiekty inżynierskie, ale również wskazywać konkretne korytarze przewietrzania obszarów zurbanizowanych. Będziemy potrafili

odpowiedzieć na pytanie, czy wolno zabudowywać w mieście dane obszary, czy też nie. To niesłychanie ważne, w kontekście walki ze smogiem, nie tylko dla Krakowa, ale także dla innych polskich miast. Wspomniałem na początku o powstającym Laboratorium Ultraprecyzyjnych Pomiarów Współrzędnościowych. Już teraz Państwa zapraszam na jego otwarcie, które nastąpi za kilka miesięcy.

Pracujemy obecnie nad projektem „CePTE — Centrum Proekologicznych Technologii Energetycznych”. Laboratorium to będzie wspierać proces kształcenia w zakresie energetyki i odnawialnych źródeł

energii. W planach jest, oczywiście, nowy budynek Wydziału Informatyki i Telekomunikacji; wydziału, który obecnie zajmuje małe pomieszczenia w różnych miejscach na uczelni. Projekt tego obiektu będzie realizowany w ramach międzynarodowego konkursu pod auspicjami Stowarzyszenia Architektów Polskich. Chcemy stworzyć przestrzeń, która będzie idealnie nadawać się do pracy i nauki, a także do wspólnego przebywania.

Wymienione obiekty znajdują się na terenie kampusu w Czyżynach, zwolna stającego się naszą Doliną Krzemową — miejscem, w którym będziemy stawiali najnowocześniejsze laboratoria, gdzie będziemy rozwijali pasje naszych studentów, a także stwarzali możliwości rozwoju wszystkim pracownikom. Chcemy, aby był to obszar zielony, wolny od betonozy i wielkich gmachów.

Mamy też plany związane z innym ważnym obiektem uczelni — pałacem w Łobzowie, w którym mieści się siedziba Wydziału Architektury. Prowadzimy zaawansowane rozmowy z miastem w celu utworzenia parku przed pałacem. Mamy gotowy projekt, czekamy na finansowanie tego projektu, żeby przestrzeń ta służyła nie tylko nam, ale również okolicznym mieszkańcom. Ogłosiliśmy międzynarodowy konkurs studencki na zabudowę tylnej części terenu okalającego pałac w Łobzowie. Zamierzamy stworzyć tam centrum kongresowe — miejsce, w którym także studenci będą mogli pracować i rozwijać się. Także z myślą o studentach przygotowany został projekt Klubu Studenckiego Kwadrat 2.0. Obecnie intensywnie poszukujemy sposobu sfinansowania budowy tego obiektu.

Drodzy Studenci!

Przed wami jeden z najpiękniejszych okresów w waszym życiu. Życzę wam, abyście wykorzystali najbliższe lata, które spędzicie na Politechnice Krakowskiej, najlepiej jak potraficie. Jak widzicie, stwarzamy wam możliwości, ale to wy sami musicie chcieć z nich skorzystać. Dobrze przygotowani nauczyciele akademicy, świetna baza laboratoryjna — to jedna składowa sukcesu. Drugą składową jest wasze zaangażowanie. Zachęcam was, abyście się włączali w działalność kół naukowych. Mamy ich na Politechnice prawie sto. W ciągu ostatnich czterech lat liczba osób uczestniczących w pracach kół naukowych wzrosła o 65 proc. To pokazuje, że sposób, w jaki działamy, jest ofertą atrakcyjną i interesującą.

Bardzo ciekawą i wartościową inicjatywą, adresowaną do studentów, jest FutureLab. To miejsce, które wspiera studentów w realizacji pomysłów naukowych w innowacyjny, kreatywny sposób. To dla was szansa, aby nawet najbardziej śmiałe marzenia mogły zostać zrealizowane. Jeśli w waszych głowach kiełkuje pomysł związany z nauką i zastanawiacie się, czy możliwa jest jego realizacja, to odpowiadam wam: tak, jest możliwa! Co roku finansujemy około dwudziestu dużych projektów opracowanych przez multidyscyplinarne zespoły studenckie. Autorzy tych opracowań co roku zaskakują nas pomysłowością i kreatywnością. I jedno mogę wam na pewno zagwarantować: oprócz rozwijania naukowej pasji macie szansę

przeżyć niezapomnianą przygodę, którą zapamiętacie na całe życie.

Gorąco zachęcam was również do aktywności w samorządzie studenckim — do bycia współgospodarzami naszej uczelni, do wyrażania swoich oczekiwań, a także współpracy z kadrami akademicką, aby to miejsce — Politechnika Krakowska — było dla nas wszystkich wspaniałym miejscem do nauki i pracy. Liczę na wasz entuzjazm i wasze pomysły. Wy nie wiecie, że czegoś nie da się zrobić. I dlatego to robicie!

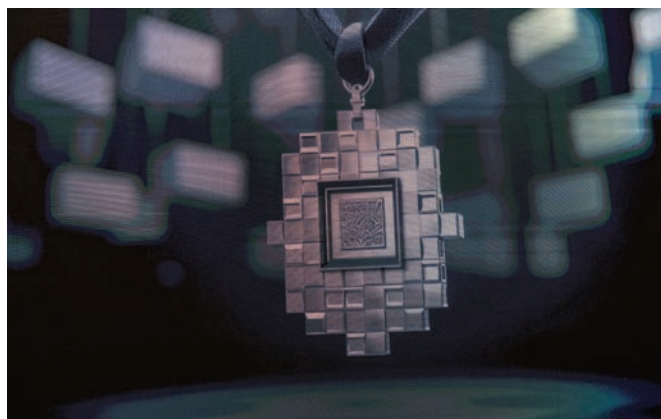
Wielkim sukcesem Politechniki Krakowskiej, o czym chciałem na zakończenie powiedzieć, jest pozyskanie przez naszą uczelnię, wspólnie z dziewięcioma uniwersytetami europejskimi, należącymi do sojuszu STARS EU, grantu w konkursie Erasmus+ Call 2023 European Universities w wysokości ponad 12 mln euro. Celem projektu STARS EU jest tworzenie wspólnych ram kształcenia, wymiany studenckiej, przestrzeni do współpracy badawczej, dydaktycznej, a także zarządczej. Mówię o tym, bo jedynie 10 proc. wszystkich uczelni w Europie jest zrzeszonych w takich zespołach. Dla pracowników, ale także dla studentów, zarówno udział w STARS EU, jak i pozyskanie grantu, to ogromne wyróżnienie i wielka szansa.

Dziękuję Państwu za uwagę.

Zdjęcia: Jan Zych

Tytuł wystąpienia pochodzi od redakcji.

Obraz AI

Odznaczenia dla pracowników Politechniki Krakowskiej

Uroczystość rozpoczęcia nowego roku akademickiego na Politechnice Krakowskiej stała się okazją do wręczenia odznaczeń państwowych. 3 października zasłużeni pracownicy PK odebrali odznaczenia z rąk Włodzimierza Bernackiego – sekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki, pełnomocnika rządu ds. monitorowania wdrażania reformy szkolnictwa wyższego.

Złoty medal „Za Długoletnią Służbę”

prof. dr hab. inż. Marek Kozień
prof. dr hab. inż. arch. Tomasz Kozłowski
dr hab. inż. Zbigniew Mucha, prof. PK
dr inż. Wiesław Jakubas
dr inż. arch. Robert Marcinkowski
dr inż. Jerzy Zaczek
Jolanta Branicka-Nowak

Srebrny medal „Za Długoletnią Służbę”

dr Marek Malinowski, prof. PK
dr inż. Mariusz Domagała
dr Barbara Laskowska
dr inż. Andrzej Mączałowski
dr inż. Sabina Motyka
dr inż. Aneta Nowak-Michta
dr inż. Joanna Strug
mgr Monika Firlej
mgr Małgorzata Madej-Matlak
inż. Justyna Gonciarczyk

Brązowy medal „Za Długoletnią Służbę”

dr hab. inż. Aneta Gądek-Moszczak, prof. PK
dr hab. inż. arch. Katarzyna Łakomy, prof. PK
dr hab. Agnieszka Łuszczak, prof. PK
dr hab. inż. Bożena Tyliczszak, prof. PK
dr inż. Anna Plichta

Odznaczeni Medalem KEN (od prawej): Rafał Błazy, Krzysztof Tomczyk, Anna Boratyńska-Sala i Sylwia Łagan wraz z sekretarzem stanu w MEiN Włodzimierzem Bernackim (pierwszy z lewej) i rektorem PK Andrzejem Szaratą

dr inż. Łukasz Ścisło
dr Katarzyna Tajs-Zielińska
dr inż. Dariusz Żelasko
mgr inż. Mateusz Strzępek
mgr inż. Anna Suchenia
inż. Małgorzata Fremel
dr inż. arch. Łukasz Wesołowski
(odznaczenie przyznane w 2022 r.)

Medal Komisji Edukacji Narodowej

dr hab. inż. arch. Rafał Błazy, prof. PK
dr hab. inż. Krzysztof Tomczyk, prof. PK
dr inż. Anna Boratyńska-Sala
dr inż. Sylwia Łagan

Honory dla wybitnych

W trakcie inauguracji roku akademickiego na Politechnice Krakowskiej swoje wyróżnienia przyznały związane z uczelnią organizacje pożytku publicznego. Doceniono osoby mające w dorobku znaczące osiągnięcia.

W tym roku po raz dwudziesty drugi odbył się konkurs o Nagrodę im. Profesora Zbigniewa Engela. Kapituła konkursu przyznała nagrodę pierwszego stopnia dr inż. Julii Radwan-Pragłowskiej z Katedry Biotechnologii i Chemii Fizycznej na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej PK. Doceniono przede wszystkim pracę doktorską laureatki: „Mikrofalowa synteza i badania właściwości nowych biomateriałów chitozanych jako uniwersalnych wyrobów medycznych”.

Kapituła Fundacji Rodziny Engelów przyznała też ustanowioną w ostatnich latach nagrodę dla profesorów emerytowanych. Nagrodę „Profesor – Senior” otrzymał za całokształt pracy naukowo-dydaktycznej prof. Kazimierz Flaga – wybitny

Krystyna Wieczorek-Ciurowa oraz Michał Nowak (z dyplomami) — honorowi członkowie Stowarzyszenia Wychowanków PK wraz z rektorem PK Andrzejem Szaratą oraz prezes SWPK Izabelą Paluch

W dniu 22 października 2023 r. na Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia Wychowanków PK przyznano tytuł Honorowego Członka Politechniki Krakowskiej im.

❖ prof. dr hab. inż. Krystyna Wieczorek-Ciurowa
❖ mgr inż. Michał Nowak

Julia Radwan-Pragłowska oraz Kazimierz Flaga zostali nagrodzeni przez Fundację Rodziny Engelów. Statuetkę oraz pamiątkowy medal wręczył Zbigniew Engel Junior, prezes fundacji

Laureaci Fundacji Wspierania Młodych Talentów (od lewej): Robert Zapata, Karolina Gałęziowska i Marcin Różycki oraz prezes zarządu Janusz Magiera

ekspert w zakresie budowy mostów i tuneli, konstrukcji betonowych i materiałów budowlanych, rektor Politechniki Krakowskiej w latach 1996–2002. Obie nagrody wręczył dr Zbigniew Engel Junior, przedstawiciel Fundacji Rodziny Engelów.

Po raz jedenasty swoje nagrody przyznała Fundacja Wspierania Młodych Talentów Profesora Janusza Magiera przy Politechnice Krakowskiej. Preferuje ona oryginalne, twórcze pomysły w zakresie technologii energooszczędnych i bezodpadowych oraz ochrony środowiska naturalnego. Nagrodę pierwszego stopnia otrzymał inż. Marcin Różycki (absolwent studiów pierwszego stopnia na Wydziale Inżynierii Lądowej PK) m.in. za osiągnięcia w zakresie technologii i budownictwa energooszczędnego, bardzo aktywną działalność w kołach naukowych i sukcesy w międzynarodowych zawodach łodzi betonowych. Nagroda drugiego stopnia przypadła w udziale mgr inż. Karolinie Gałęziowskiej (absolwentce Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej) za osiągnięcia w zakresie technologii chemicznego magazynowania energii i syntezy katalizatorów z zastosowaniem druku 3D. Nagrodą trzeciego stopnia wyróżniono mgr. inż. arch. Roberta Zapalę (absolwenta Wydziału Architektury) za udział w międzynarodowych grantach warsztatowych oraz konferencjach, a także zrealizowanie projektu w ramach FutureLab PK.

Po raz drugi został przyznany „Puchar prof. Izydora Stella-Sawickiego, założyciela i pierwszego rektora Politechniki Krakowskiej” — jak brzmi pełna nazwa wyróżnienia ufundowanego przez rodzinę twórcy PK. W tym roku puchar przypadł Wydziałowi Architektury. Prowadzona na nim dyscyplina została w ostatniej parametryzacji wyróżniona najwyższą kategorią A+. Przedstawiciel rodziny Mateusz Stella-Sawicki przekazał puchar na ręce dziekan WA PK dr hab. inż. arch. Magdaleny Koziień-Woźniak.

Uroczystość rozpoczęcia roku akademickiego była też okazją do nadania tytułu honorowego członka Stowarzyszenia Wychowanków PK. Walne zebranie członków SWPK 22 października 2022 r. przyznało to wyróżnienie prof. Krystynie Wieczorek-Ciurowej oraz inż. Michałowi Nowakowi. O decyzji poinformowała i jako pierwsza gratulacje złożyła prezes SWPK Izabela Paluch. Laureaci zostali uhonorowani statuetkami zaprojektowanymi przez znanego rzeźbiarza Wiesława Domańskiego. Ich wręczenie nastąpiło przy okazji uroczystości wpisania nowych osób do „Złotej Księgi Wychowanków PK”.

(ps)

Zdjęcia: Jan Zych

Dziekan Wydziału Architektury PK Magdalena Koziień-Woźniak prezentuje Puchar prof. Izydora Stella-Sawickiego — założyciela i pierwszego rektora PK — w obecności jego prawnuka Mateusza Stella-Sawickiego i rektora PK Andrzeja Szaraty

Nowy rok akademicki na wydziałach PK

W dniach od 29 września do 4 października swoje inauguracje roku akademickiego zorganizowały wydziały Politechniki Krakowskiej. Gościli na nich przedstawiciele firm i instytucji współpracujących z wydziałami. Uroczystości wydziałowe były okazją do prezentacji własnych osiągnięć. Wręczano też dyplomy laureatom Sejsji Kół Naukowych.

WYDZIAŁ INŻYNIERII MATERIAŁOWEJ I FIZYKI swoją inaugurację zorganizował jako pierwszy. Osoby przybyłe na uroczystość 29 września powitał dziekan WIMiF dr hab. inż. Janusz Mikuła, prof. PK. W imieniu władz rektorskich przemówił prorektor dr hab. inż. Jerzy Zając, prof. PK. Wykład inauguracyjny „Kalejdoskop materiałowy – od antyku aż po czasy współczesne” wygłosił dr hab. Andrzej Danel, prof. PK z Katedry Fizyki WIMiF.

Tego samego dnia w nowy rok akademicki wkroczył WYDZIAŁ INŻYNIERII ELEKTRYCZNEJ I KOMPUTEROWEJ. Gości witał dziekan WIEiK dr hab. inż. Maciej Sułowicz,

Początek roku Wydział Mechaniczny świętował w Muzeum Lotnictwa Polskiego

Na WIMiF wykład wygłosił Andrzej Danel

O sztucznej inteligencji mówił na WIEiK Stefan Życzkowski

Inżynier budownictwa to wspólniały zawód przekonywał na WIL Wojciech Majdys

Wykorzystanie czystej energii w budynkach mieszkalnych było na WIŚiE przedmiotem wykładu Piotra Ciska

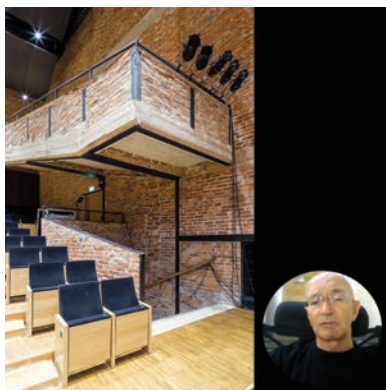

prof. PK. Do zebranych przemówił prorektor prof. Dariusz Bogdał. Wykład zatytułowany „Wstęp do sztucznej inteligencji – wdrożenia w przemyśle i jej użycie na co dzień w firmie ASTOR” wygłosił mgr inż. Stefan Życzkowski, założyciel i przewodniczący Rady Strategicznej firmy ASTOR, członek Rady Przedsiębiorców WIEiK.

Na inaugurację na WYDZIALE INŻYNIERII LĄDOWEJ – wydziale, którego jeszcze pół roku wcześniej był dziekanem – przybył rektor PK prof. Andrzej Szarata. W ten sposób poniekąd złamany został niepisany zwyczaj, według którego w rozpoczęciu roku akademickiego na wydziałach do tej pory uczestniczyli prorektorzy uczelni. Podczas uroczystości, zorganizowanej 2 października, prof. Szarata powitała następczyni na stanowisku dziekana WIL – dr hab. inż. Lucyna Domagała, prof. PK. Wykład inauguracyjny, zatytułowany „Inżynier budownictwa – skazany na sukces” wygłosił Wojciech Majdys, dyrektor firmy Budimex Rejon Południe, absolwent PK.

Z kolei rok akademicki zainaugurował WYDZIAŁ INŻYNIERII ŚRODOWISKA I ENERGETYKI. Z ramienia władz rektorskich na uroczystość przybył prorektor dr inż. Marek Bauer. Powitał go dziekan WIŚiE dr hab. inż. Stanisław M. Rybicki, prof. PK. Zebrani wysłuchali wykładu „Zaawansowane systemy trigeneracji energii z OZE dla budynków mieszkalnych”, wygłoszonego przez dr. inż. Piotra Ciska z Katedry Energetyki WIŚiE.

Wykład Bolesława Stelmacha został odtworzony z nagrania, fragment prezentacji

Problem specyfiki pracy inżyniera był na WM przedmiotem wykładu Piotra Cyklisa

Maria Kurańska na WliTCh podjęła temat materiałów bezpiecznych dla środowiska

O związkach biologii z informatyką mówił na WliT Grzegorz Wójcik

Również 2 października odbyła się uroczystość WYDZIAŁU ARCHITEKTURY. Przybyłych powitała dziekan dr hab. inż. Magdalena Kozień-Woźniak, prof. PK. W ceremonii wziął udział rektor PK prof. Andrzej Szarata. Gościem wydziału był wiceprezydent Krakowa Jerzy Muzyk, który mówił o tym, z jak wielką odpowiedzialnością za przestrzeń wiąże się bycie architektem w takim mieście jak Kraków. Wykład inauguracyjny „Trzy słowa o drodze”, pod nieobecność prelegenta, został odtworzony z nagrania. Autorem wystąpienia był dr hab. inż. arch. Bolesław Stelmach – dyrektor Narodowego Instytutu Architektury i Urbanistyki. Bolesław Stelmach to absolwent Wydziału Architektury PK, obdarzony zaszczytnym tytułem ambasadora WA PK.

Jeszcze jedna ceremonia inauguracyjna odbyła się tego samego dnia na WYDZIALE MECHANICZNYM. Gości powitał dziekan prof. Jerzy A. Sładek, a w imieniu władz uczelni przemówił prorektor dr inż. Marek Bauer. W uroczystości uczestniczył również prorektor dr hab. inż. Jerzy Zając, prof. PK. O wygłoszenie wykładu inauguracyjnego poproszono prof. Piotra

Cyklisa z Katedry Inżynierii Ciepłej i Procesowej WM. Mówił na temat: „Inżynier, naukowiec czy wynalazca”.

Pozostałe dwie wydziałowe inauguracyjne roku akademickiego na Politechnice odbyły się 4 października. Dziekan WYDZIAŁU INŻYNIERII I TECHNOLOGII CHEMICZNEJ dr hab. inż. Piotr Michorczyk, prof. PK powitał gości, oddał głos prorektorowi dr hab. inż. Jerzemu Zającowi, prof. PK. Zebrani mieli okazję zapoznać się z osiągnięciami wydziału. Przedstawili je prodziekani dr hab. inż. Radomir Jasiński, prof. PK oraz dr hab. inż. Katarzyna Matras-Postołek, prof. PK. Wykład inauguracyjny zatytułowany „Ekologiczne materiały termoizolacyjne” wygłosiła dr hab. inż. Maria Kurańska, prof. PK. Podobnie jak w latach poprzednich uroczystość na WliTCh wzbogacił pokaz efektywnych doświadczeń chemicznych. Było na co popatrzeć!

Podczas rozpoczęcia roku akademickiego na WYDZIALE INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI w wystąpieniach prorektora dr hab. inż. Jerzego Zająca, prof. PK oraz dziekana WliT dr hab. inż. Pawła Pławiaka, prof. PK pojawił się ważny dla wydziału wątek uzyskania własnej siedziby. Ma ona powstać na terenie kampusu w Czyżynach jako rezultat międzynarodowego konkursu architektonicznego. Obecnie wydział prowadzi działalność w siedmiu różnych miejscach. Wykład inauguracyjny wygłosił dr hab. Grzegorz Wójcik, prof. UMC. Tytuł wystąpienia brzmiał: „Badanie zespołu przewlekłego zmęczenia i mgły mózgowej metodami elektroencefalografii ilościowej i uczenia maszynowego”.

Większość wydziałów uroczystości inauguracyjne zorganizowała w auli Międzywydziałowego Centrum Edukacyjno-Badawczego „Działownia” na kampusie PK przy ulicy Warszawskiej. Tylko Wydział Mechaniczny na miejsce rozpoczęcia roku akademickiego wybrał Muzeum Lotnictwa Polskiego, położone blisko kampusu Politechniki w Czyżynach.

(ps)

Zdjęcia: Jan Zych

Inaugurację na Wydziale Inżynierii i Technologii Chemicznej jak zwykle urozmaicił pokaz efektywnych doświadczeń

„Złota Księga” w roku jubileuszu

Swoje ćwierćwiecze obchodzi w tym roku „Złota Księga Wychowanków Politechniki Krakowskiej”. Można rzec: księga chwały naszej uczelni, bo są do niej wpisywani absolwenci, którzy wybitnymi osiągnięciami w życiu zawodowym wystawiają najlepsze świadectwo macierzystej szkole. 3 października odbyła się w Sali Senackiej uroczystość wpisania do „Złotej Księgi” nowych laureatów.

Otwierając jubileuszowe spotkanie, prezes Stowarzyszenia Wychowanków PK Izabela Paluch powiedziała, że regularność, z jaką „Złota Księga” jest co roku wzbogacana o kolejne nazwiska, świadczy o ogromnym potencjale środowiska Politechniki. Łącznie z osobami wpisanymi w tym roku „Złota Księga” zawiera już trzysta dwadzieścia siedem nazwisk. Za stałe wspieranie PK dziękował Złotym Wychowankom uczestniczącą w uroczystości rektor prof. Andrzej Szarata.

Wydarzeniem bez precedensu w dwudziestopięcioletniej historii „Złotej Księgi” było wpisanie do niej osoby, która na PK nie ukończyła studiów inżynierskich, ale inną formę kształcenia – Uniwersytet Trzeciego Wieku PK. To Teresa Baszak-Filipcuk. Do grona Złotych Wychowanków należy (od 2013 r.) inny absolwent UTW PK, Michał Nowak, który ukończył Wydział Budownictwa Lądowego.

W tym roku Złotymi Wychowankami zostali:

- Grzegorz Andrzejczyk (Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej) – związany z Mitsubishi Electric Europe doszedł do szczebla członka zarządu MEE, zarządzając równocześnie oddziałami firmy w Czechach, na Słowacji i na Węgrzech; członek Rady Przedsiębiorców WIEiK.
- Teresa Baszak-Filipcuk (Uniwersytet Trzeciego Wieku) – przewodnicząca Rady Programowej UTW PK, przewodnicząca Koła Seniorów SWPK i Absolwentów UTW PK, członkini Obywatelskiego Parlamentu Seniorów RP, współorganizatorka Międzynarodowych Senioraliów.
- Borysław Czarackiewicz (Wydział Architektury) – były prezes spółki „Miastoprojekt – Kraków” oraz prezes zarządu i współwłaściciel GPP Grupy Projektowej, od 2020 r. przewodniczący Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa; autor ponad 200 projektów architektonicznych.
- Andrzej Górecki (Wydział Mechaniczny) – pracował w firmie Rolls-Royce; obecnie zatrudniony w Red Bull Racing, gdzie w elitarnym zespole mistrza Formuły 1 projektuje jednostki napędowe do bolidów.
- Artur Górski (Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej) – związany z Siemens Polska, doszedł w 2022 r. do szczebla dyrektora pionu Smart Infrastructure Building Products; doprowadził do otwarcia na WIEiK laboratorium programowania sterowników PLC. (Wpisanie Artura Górskiego, który nie mógł przybyć na uroczystość 3 października, nastąpiło 10 października).
- Stefan Majerczak (Wydział Budownictwa Lądowego) – związany z Przedsiębiorstwem Budownictwa Przemysłowego Chemo-budowa Kraków, odpowiadał za realizację wielu prestiżowych

Złoty Wychowanek Andrzej Górecki (z dyplomem) wraz z (od lewej): rektorem PK Andrzejem Szarata, dziekanem WM Jerzym A. Śładkiem, prezes SWPK Izabelą Paluch oraz dyrektorem CDBN Pawłem Ocloniem

i prekursorskich inwestycji w kraju i za granicą; honorowy członek Związku Podhalan.

- Kazimierz Murzyn (Wydział Mechaniczny) – pierwszy dyrektor powołanej w 2006 r. inicjatywy Klaster LifeScience Kraków, od 2013 r. jest prezesem zarządu Fundacji Klaster LifeScience Kraków.
- Marcin Styrna (Wydział Inżynierii Lądowej) – przed laty bardzo aktywny w Samorządzie Studenckim PK, prowadzi obecnie S&O Partners – pierwszą w Polsce firmę szkoleniowo-doradczą, świadczącą usługi dla szkół wyższych; członek Rady Uczelni PK.
- Mariusz Szałkowski (Wydział Transportu) – związany z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym doszedł w 2014 r. do funkcji wiceprezesa ds. eksploatacji i rozwoju; za jego kadencji tabor MPK zyskał autobusy ekologiczne i najdłuższe w Polsce tramwaje „Krakowiak”.
- Waldemar Żyszkiewicz (Wydział Budownictwa Lądowego) – po dyplomie na PK odbył studia filozoficzne na UJ; pisarz, autor poezji i sztuk teatralnych dla dzieci, tekstów dla „Piwnicy pod Baranami”; nagrodzony m.in. na festiwalach widowisk lalkowych w Holandii i w Austrii.

W uroczystości uczestniczyli byli rektorzy PK prof. Kazimierz Flaga, prof. Kazimierz Furtak i prof. Jan Kazior, prorektor dr hab. inż. Jerzy Zając, prof. PK oraz dziekani i prodziekani. Obecni byli członkowie kapituły „Złotej Księgi” z przewodniczącym prof. Leszkiem Wojnarem.

(ps)

Zdjęcia: Jan Zych

Wpisanej do „Złotej Księgi” Teresie Baszak-Filipcuk towarzyszyli były rektor PK Kazimierz Furtak, który podpisał jej dyplom absolwentki UTW, oraz prezes SWPK Izabela Paluch. Na zdjęciu obok: Waldemar Żyszkiewicz – poeta i twórca sztuk teatralnych dla dzieci

Inauguracja roku akademickiego w Szkole Doktorskiej PK

Do doktoratu — we wszystkich dyscyplinach

Pierwszych doktorantów w ramach dyscypliny informatyka techniczna i telekomunikacja przyjęto w tym roku do Szkoły Doktorskiej Politechniki Krakowskiej. Oznacza to, że w szkole są już reprezentowane wszystkie prowadzone na uczelni dyscypliny naukowe. Drugim znaczącym wydarzeniem ostatnich miesięcy był fakt, że w 2023 r. obronione zostały pierwsze rozprawy doktorskie, przygotowane przez doktorantów SDPK.

Poinformowała o tym dyrektor Szkoły Doktorskiej PK dr hab. inż. Małgorzata Cimochowicz-Rybicka, prof. PK podczas piątej inauguracji roku akademickiego SDPK. Uroczystość odbyła się 5 października w Pawilonie Konferencyjno-Wystawowym „Kołownia”.

W tym roku do Szkoły Doktorskiej przyjęto 61 nowych osób. W sumie zajęcia rozpoczęło 270 doktorantów, z których około 30 proc. realizuje doktoraty wdrożeniowe. Od roku ubiegłego prowadzone jest także kształcenie w języku angielskim i obecnie szkoła gości 11 osób z zagranicy. Podejmowane są działania zmierzające do modernizacji szkoły oraz starania o środki finansowe, które pozwolą prowadzić kształcenie w szerszym niż dotąd zakresie, w tym także rozwinąć współpracę międzynarodową i wymianę akademicką. Dyrektor Szkoły Doktorskiej PK przypomniała, że w 2024 r. rozpocznie się pierwsza ewaluacja szkół doktorskich w Polsce. — *Mam nadzieję, że nasza szkoła będzie jedną z najlepszych wśród ocenianych* — powiedziała.

Podczas uroczystości władze Politechniki Krakowskiej reprezentowali: prorektor ds. nauki prof. Dariusz Bogdał (któremu podlega Szkoła Doktorska), prorektor ds. kształcenia i współpracy z zagranicą dr hab. inż. Jerzy Zając, prof. PK oraz pełnomocnik rektora ds. kształcenia dr Otmar Vogt. Zwróciwszy się do doktorantów, prorektor Dariusz Bogdał mówił o zachodzących szybko zmianach, które niosą z sobą

Otwarcie nowego roku akademickiego w Szkole Doktorskiej PK. Od lewej: dyrektor SDPK Małgorzata Cimochowicz-Rybicka, prorektor Dariusz Bogdał, prorektor Jerzy Zając i pełnomocnik rektora ds. kształcenia Otmar Vogt

m.in. cyfryzacja i sztuczna inteligencja. Przywołał prognozę, według której na trzech rozpoczynających dziś naukę studentów dwóch będzie pracowało w zawodach jeszcze nie występujących. Życząc doktorantom pierwszego roku sukcesów i spotkania z wielką nauką, zwrócił uwagę, że studia rozpoczynają w roku szczególnym — roku kopernikańskim, roku 550. urodzin Mikołaja Kopernika.

Kulminacyjnym momentem uroczystości była immatrykulacja osób rozpoczynających kształcenie w Szkole Doktorskiej PK. Ten podniosły moment uświetniło wykonanie pieśni „Gaudeamus” przez Akademicki Chór „Cantata”. Rozpoczęcie roku akademickiego ogłosiła dyrektor Szkoły Doktorskiej PK Małgorzata Cimochowicz-Rybicka.

Pierwszy wykład w nowym roku akademickim wygłosiła *senior scientist* ABB dr inż. Renata Porębska — absolwentka Wydziału Mechanicznego PK, osoba, która po doktoracie obronionym na PK i podyplomowych studiach matematycznych na UJ podjęła pracę na stanowisku naukowo-badawczym w Korporacyjnym Centrum Technologicznym ABB, gdzie tworzy nowe technologie dla energetyki i robotyki. Tytuł wykładu brzmiał: „Centrum Technologiczne ABB — połączenie zrównoważonego rozwoju i innowacyjnych projektów”. Z kolei swoimi doświadczeniami z pracy nad rozprawą doktorską podzielił się przedstawiciel pierwszych absolwentów Szkoły Doktorskiej PK mgr inż. Maciej Pilch. Wystąpił też wiceprzewodniczący Uczelnianej Rady Samorządu Doktorantów mgr inż. Jakub Zielonka.

W uroczystości uczestniczyli dziekani i prodziekani oraz członkowie Rady Szkoły Doktorskiej PK — przedstawiciele dyscyplin naukowych, w których kształceni są doktoranci.

(ps)

Zdjęcia: Jan Zych

KRONIKA

wrzesień

1 IX Podpisanie umowy o współpracy PK ze Stowarzyszeniem Polski Kongres Drogowy, zakładającej wspólną promocję nowoczesnych rozwiązań i wiedzy w zakresie drogownictwa, a także współdziałanie w obszarze badań naukowych, dydaktyki i szkoleń branżowych.

3–5 IX III Polsko-Chorwacka Konferencja Rektorów w Zadarze na temat umiędzynarodowienia szkół wyższych, z udziałem przedstawicieli PK — prorektora ds. kształcenia i współpracy z zagranicą oraz kierownika Działu Współpracy Międzynarodowej PK.

5–7 IX XXXII Forum Ekonomiczne w Karpaczu pod hasłem „Nowe wartości Starego Kontynentu — Europa u progu zmian” z udziałem ekspertów z PK.

7 IX Posiedzenie Małopolskiej Rady Innowacji.

7–9 IX Obchody 45-lecia wpisu Krakowa na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz powstania Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa.

8–17 IX Dni Twierdzy Kraków: Muzeum PK przybliżyło osobliwe dziedzictwo miejsca, w którym znajduje się kampus PK — dawne koszary austro-węgierskie im. arcyksięcia Rudolfa. W programie były: zwiedzanie kampusu, wykłady znawców tematyki fortyfikacyjnej oraz minikoncert fortepianowy.

12 IX Podpisanie porozumienia rozszerzającego współpracę PK z Zarządem Dróg Miasta Krakowa. Nowa umowa, koncentrująca się na obszarze edukacyjnym, będzie koordynowana przez Wydział Inżynierii Lądowej PK.

12–17 IX Adapciak 2023 — Rozpocznij studia! Wcześniej! — obóz integracyjny dla nowych studentów PK w Krakowie i w Zduni.

13–15 IX Krynica Forum 2023 z udziałem rektora PK prof. Andrzeja Szaraty.

15 IX XVII Forum Budownictwa zorganizowane przez Galicyjską Izbę Budownictwa w Krakowie.

16 IX Turniej Koszykówki o Puchar Rektora PK.

17 IX 7. Wielka Lekcja Ekologii z udziałem PK, pod hasłem: „Kierunek Klimat!”, zorganizowana w ramach Europejskiego Tygodnia Mobilności (16–22 IX).

18 IX Uroczyste otwarcie Centrum Badawczego Bezpieczeństwa Pożarowego i Akustyki, utworzonego w Krakowie w ramach Sieci Łukasiewicz — Instytutu Ceramiki i Materiałów Budowlanych, przy zaangażowaniu krakowskich uczelni, w tym PK.

19–22 IX Międzynarodowe Targi Kolejowe TRAKO 2023 w Gdańsku, z udziałem rektora PK prof. Andrzeja Szaraty oraz specjalistów z Katedry Pojazdów Szynowych i Transportu Wydziału Mechanicznego.

21 IX Posiedzenie Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa w dworcu Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

22 IX Zawarcie umowy o współpracy między PK i Małopolską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa w Krakowie. Porozumienie zakłada działania, w wyniku których wzmocnione zostaną kompetencje małopolskich inżynierów budownictwa i osób kształcących się w tym kierunku.

Uroczystość nadania pośmiertnie prof. Jiřiemu Jaromiřowi Klemeřowi z Politechniki w Brnie tytułu *doctora honoris causa* PK.

24–28 IX 68. Krynicka Konferencja Naukowa Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz Komitetu Nauki PZITB w Gliwicach „Wyzwania budownictwa na terenach górniczych, pogórnicznych i zdegradowanych”.

25–27 IX Zgromadzenie plenarne Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych (KRPUT). Gospodarzem była Akademia Pożarnicza w Warszawie.

28–29 IX IV Konferencja Naukowo-Techniczna „Aktualne problemy publicznego transportu zbiorowego w miastach i aglomeracjach PTZ'23” zorganizowana przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP Oddział w Krakowie przy udziale Katedry Systemów Transportowych PK.

29 IX Inauguracja roku akademickiego na Wydziale Inżynierii Materiałowej i Fizyki oraz na Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej.

Małopolska Noc Naukowców.

Opracowała: Renata Dudek

REKTOR I SENAT

Posiedzenie Senatu PK

27 września 2023 r.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- opinii dotyczącej powołania mgr Małgorzaty Kardas na dyrektora Centrum Sportu i Rekreacji;
- opinii dotyczącej powołania mgr Beaty Romek na dyrektora Centrum Pedagogiki i Psychologii;
- opinii dotyczącej powołania dr hab. Joanny Żyry, prof. PK na dyrektora Kolegium Nauk Społecznych;
- zmian w „Regulaminie studiów podyplomowych na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki”;
- ustalenia programów studiów podyplomowych, prowadzonych przez Centrum Szkoleń i Organizacji Systemów Jakości Politechniki Krakowskiej;

- zmian w „Regulaminie studiów doktoranckich na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki”;
- zmiany uchwały dotyczącej trybu działania i sposobu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego;
- zatwierdzenia rocznego sprawozdania rektora PK z działalności uczelni.

Zarządzenia rektora PK

Zarządzenie nr 64 z 8 września 2023 r. w sprawie zmiany w składzie Rektorskiej Komisji ds. Opiniowania Wniosków o Przyznanie Miejsc w Domu Asystenta.

Zarządzenie nr 65 z 12 września 2023 r. w sprawie powołania Zespołu ds. BIM.

Zarządzenie nr 66 z 22 września 2023 r. w sprawie zmian w „Regulaminie pracy” i „Regulaminie wynagradzania pracowników Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki”.

Zarządzenie nr 67 z 22 września 2023 r. w sprawie zmian w „Wewnętrznej procedurze kwalifikacyjnej stosowanej przy zatrudnianiu nauczycieli akademickich”.

Komunikat rektora PK

Komunikat nr 6 z 25 lipca 2023 r. dotyczący wprowadzenia zmian w komunikacie w sprawie obowiązku złożenia oświadczenia lustracyjnego przez osoby kandydujące na funkcje publiczne w PK.

Polecenie służbowe

Polecenie służbowe nr 4 z 1 września 2023 r. w sprawie utrzymania stopnia alarmowego BRAVO oraz stopnia alarmowego CHARLIE-CRP.

Porozumienie pięciu krakowskich uczelni

Współpraca dla bezpieczeństwa cyfrowego

Z jednej strony wielkie korzyści, z drugiej — wielkie zagrożenie: dwa całkowicie różne oblicza postępującego procesu cyfryzacji naszego życia. Cyberbezpieczeństwo staje się jednym z najpoważniejszych wyzwań cywilizacyjnych. Dlatego pięć krakowskich szkół wyższych, w tym nasza uczelnia, postanowiło zawiązać współpracę w celu walki z cyfrowymi zagrożeniami. Porozumienie podpisały: Akademia Górniczo-Hutnicza, Uniwersytet Jagielloński, Politechnika Krakowska, Uniwersytet Rolniczy oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.

Celem nadrzędnym jest utworzenie platformy współpracy i wymiany wiedzy w zakresie bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych w Małopolsce, a także wzajemne wspieranie działań ochrony danych, które gromadzone są na potrzeby rozwoju kapitału ludzkiego, przemysłu czy rolnictwa. Przewidziano wspólną realizację szkoleń, warsztatów

i kursów nakierowanych na rozwój umiejętności cyfrowych oraz budowę świadomości i odpowiedzialności społecznej w obszarze cyberbezpieczeństwa.

Współpracę w ramach porozumienia ze strony Politechniki Krakowskiej koordynować będzie dr hab. inż. Paweł Pławiak, prof. PK, dziekan Wydziału Informatyki i Telekomunikacji. Na wydziale funkcjonuje Zespół Computational Intelligence and Cybersecurity, realizujący projekty naukowe, rozwojowe oraz wdrożeniowe w zakresie cyberbezpieczeństwa; projekty o zasięgu krajowym, jak i międzynarodowym. Zajmuje się on m.in. cyberbezpieczeństwem w chmurach i gridach obliczeniowych oraz kryptografii. PK kształci też cenionych specjalistów w ramach specjalności cyberbezpieczeństwo na studiach II stopnia, na kierunku informatyka. Absolwenci tej specjalności przygotowani są do podjęcia pracy w podmiotach gospodarczych każdej branży, mającej styczność

z cyberprzestrzenią, jak również w administracji państwowej.

Również pozostali partnerzy porozumienia dysponują potencjałem istotnym z punktu widzenia realizacji celów nakreślonych w podpisanym dokumencie. Na przykład w przypadku AGH może to być członkostwo w największym w Europie zrzeszeniu organizacji specjalizujących się w cyberbezpieczeństwie — European Cyber Security Organization (ECSO). Jednocześnie uczestników porozumienia łączy przekonanie o konieczności wzmocnienia wysiłków na rzecz zapewnienia własnego bezpieczeństwa w sieci. Uczelnie zatrudniają tysiące osób i — jak podkreślił rektor UEK dr hab. Stanisław Mazur, prof. UEK — zapewnienie wszystkim bezpieczeństwa cyfrowego, nie tylko w zakresie działalności naukowej, ale także danych pracowników i studentów stanowi ważny element budowania zaufania społecznego.

(R.)

Porozumienie Politechniki Krakowskiej z Małopolską Okręgową Izba Inżynierów Budownictwa

Z pożytkiem dla inżynierów, naukowców i studentów

Podnoszeniu kwalifikacji inżynierów budownictwa i studentów kształcących się w tym kierunku służyć będzie umowa zawarta 22 września między Politechniką Krakowską i Małopolską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa w Krakowie. Podpisy pod dokumentem złożyli rektor PK prof. Andrzej Szarata i przewodniczący Rady MOIIB Mirosław Boryczko. W uroczystości uczestniczyła dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej PK dr hab. inż. Lucyna Domagała, prof. PK.

Istotnym zapisem umowy jest zobowiązanie się MOIIB do opiniowania realizowanych na PK programów studiów pod kątem możliwości uzyskania uprawnień budowlanych. Izba zadeklarowała również propagowanie informacji o działalności naukowej, prowadzonej na Wydziale Inżynierii Lądowej, Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki, Wydziale Architektury, Wydziale Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej, a także wspieranie kół naukowych funkcjonujących na tych wydziałach.

MOIIB będzie też angażować się w organizowanie konferencji naukowych i naukowo-technicznych przygotowywanych przez jednostki PK.

Politechnika Krakowska będzie natomiast swoją kadrą ekspercką wspierać organizowane przez MOIIB szkolenia i seminaria o tematyce dotyczącej wykonywania zawodu inżyniera budownictwa. Będzie

też delegować do zespołów eksperckich MOIIB swoich specjalistów z dziedziny budownictwa, instalacji sanitarnych, architektury oraz elektrotechniki. Umowa przewiduje ponadto, że Politechnika dzielić się będzie najnowszymi technologiami i metodami badań konstrukcji, by wesprzeć prace projektowe i eksperckie

Od lewej: Mirosław Boryczko, Lucyna Domagała i Andrzej Szarata. Fot.: Jan Zych

członków MOIIB. Umowa daje PK podstawę do wydawania zaświadczeń, że ukończone studia na kierunkach związanych z budownictwem realizowano, korzystając z programów opracowanych we współpracy z MOIIB.

(R.)

Jiří Jaromír Klemeš *doctorem honoris causa* Politechniki Krakowskiej

Politechnika Krakowska przyznała tytuł *doctora honoris causa* wybitnemu czeskiemu uczonemu o światowej renomie, specjalistcie w dziedzinie energetyki, inżynierii środowiska oraz inżynierii chemicznej — profesorowi Jiříemu Jaromírowi Klemešowi. Decyzję w tej sprawie Senat PK podjął 28 września 2022 r. W trakcie przygotowań do uroczystego nadania godności nadeszła wiadomość o śmierci profesora. Jiří Klemeš zmarł 16 stycznia 2023 r.

Pośmiertna ceremonia nadania tytułu odbyła się w ramach nadzwyczajnego posiedzenia Senatu PK 22 września. Na uroczystość w Sali Senackiej Politechniki Krakowskiej przybyła najbliższa rodzina prof. Jiříego Klemeša, a także jego współpracownicy z Politechniki Brneńskiej. Obecni byli członkowie Senatu PK z rektorem prof. Andrzejem Szarątą. Uroczystość prowadził prorektor prof. Dariusz Bogdał.

Fot.: Igor Šefr, Politechnika Brneńska

Postępowanie w sprawie nadania tytułu przedstawił dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki dr hab. inż. Stanisław M. Rybicki, prof. PK. Przypomniał, że wniosek o nadanie tytułu *doctora honoris causa* Politechniki Krakowskiej prof. Jiříemu Klemešowi został przekazany rektorowi PK prof. Andrzejowi Białkiewiczowi 25 października 2021 r. Pod wnioskiem podpisali się (w kolejności złożonych podpisów): prof. Jan Taler, prof. Bohdan Węglowski, prof. Wiesław Zima, prof. Dawid Taler, prof. Wojciech Dąbrowski, prof. Elżbieta Radziszewska-Zielina, prof. Anna Anielak.

23 lutego 2022 r. Senat PK podjął uchwałę w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia postępowania o nadanie tytułu *doctora honoris causa*, zaś 23 marca 2022 r. na promotora wniosku powołał prof. Jana Talera, a także zaakceptował wniosek o wystąpienie do senatów Akademii Górniczo-Hutniczej i Politechniki Śląskiej w sprawie

przygotowania opinii dotyczących wniosku o nadanie godności. Recenzentami w postępowaniu zostali prof. Jacek Leszczyński (AGH) i prof. Tadeusz J. Chmielniak (PŚ). Postępowanie zakończyła wspomniana wyżej decyzja Senatu PK o przyznaniu tytułu, podjęta 28 września 2022 r.

✱

Laudację, prezentującą dorobek prof. Jiříego Klemeša, wygłosił prof. Jan Taler, kierownik Katedry Energetyki na Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki PK. Z wystąpienia wyłonił się obraz uczonego o wyjątkowo bogatym życiorysie naukowym, współpracującego z uniwersytetami na całym świecie.

Urodzony w 1945 r. w Brnie prof. Klemeš był na Wydziale Mechanicznym Politechniki Brneńskiej kierownikiem Centrum Doskonalenia Laboratorium Zrównoważonej Integracji Procesów (Sustainable

Dziekan WIŚiE Stanisław Rybicki przedstawił postępowanie w sprawie nadania godności

Jan Taler wygłosił laudację

Eva Klemešova odebrała z rąk rektora PK Andrzeja Szaraty dyplom dr. h.c. PK dla śp. Jiříego Klemeša. Z lewej: Petar Varbanov z Politechniki w Brnie. Na zdjęciu obok: gratulacje składa prorektor PK ds. nauki Dariusz Bogdał

Moment odsłonięcia nazwiska nowego *doctora honoris causa* PK obserwowali także najmłodsi członkowie jego rodziny

Process Integration Laboratory, SPIL), Centrum NETME, a także profesorem seniorem w Centrum Inżynierii Systemów Procesowych i Zrównoważonego Rozwoju przy Katolickim Uniwersytecie Pétera Pázmánya w Budapeszcie. Wcześniej był związany m.in. z Uniwersytetem w Manchesterze i Uniwersytetem Edynburskim w Wielkiej Brytanii. Założył i przez wiele lat kierował Centrum Integracji i Intensyfikacji Procesów na Uniwersytecie Panońskim w Veszprém, na Węgrzech. Zarządzał i kierował 96 projektami międzynarodowymi i brytyjskimi, w tym projektami *know-how*, realizowanymi przez NATO. W uznaniu zasług Komisja Europejska uhonorowała go tytułem *Marie Curie Chair of Excellence*.

Jiří Klemeš był redaktorem naczelnym czasopism „Cleaner Technologies and Engineering” i „Cleaner Chemical Engineering”, a także współredaktorem naczelnym „Journal of Cleaner Production” i „Chemical Engineering Transactions” oraz redaktorem tematycznym periodyku „Energy”. Przez dwadzieścia cztery lata przewodniczył konferencji PRES (integracja, modelowanie i optymalizacja procesów w celu uzyskania oszczędności energii i redukcji zanieczyszczeń), której był założycielem. Siedem lat przewodniczył Grupie Roboczej ds. Komputerowego Wspomagania Procesów Inżynierskich CAPE (Computer-Aided Product and Process Engineering) Europejskiej Federacji Inżynierii Chemicznej.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że prof. Jiří Klemeš opublikował wyjątkowo wiele prac i bardzo często go cytowano. Był autorem i współautorem 942 prac ogłoszonych w 101 czasopismach naukowych, przy czym liczba jego współautorów sięgnęła 1083. W latach 2019, 2020 i 2021 Web of Science i Publons wyróżniły go w rankingu najczęściej

cytowanych naukowców (Highly Cited Researcher, Top Peer Reviewer i Top Handling Editor). Jego indeks Hirscha wyniósł: w bazie Web of Science — 66, w bazie Scopus — 75, w bazie Google Scholar — 87. Książki, których był współautorem, publikowały wydawnictwa: Elsevier, De Gruyter, Woodhead, McGraw Hill, Ashgate Publishing Cambridge, Springer, Wiley-VCH oraz Taylor & Francis.

W ciągu bogatej kariery naukowej został zaproszony jako wykładowca przez 61 uniwersytetów w: Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Norwegii, Holandii, we Włoszech, Portugalii, Szwecji, na Węgrzech, Słowacji, w Chinach, Hongkongu, w Tajwanie, Malezji, Singapurze, Korei Południowej, Tajlandii, Indonezji, Indiach. Odwiedzał też Politechnikę Krakowską. W niektórych krajach (także na PK) był goszczony jako *Distinguished Visiting Profesor*. Tytuły doktora honorowego nadały mu uczelnie w Charkowie (Ukraina), Mariborze (Słowenia) i Bukareszcie (Rumunia). Europejska Federacja Inżynierów Chemików przyznała mu nagrodę za osiągnięcia życia. Jako nauczyciel akademicki prof. Jiří Klemeš był promotorem 33 rozpraw doktorskich na uniwersytetach w Wielkiej Brytanii, Czechach, Malezji, Chinach, na Węgrzech, w Słowenii i Kazachstanie. Większość jego doktorantów ukończyła studia z oceną *summa cum laude* lub *cum laude*.

W laudacji prof. Jan Taler podkreślił wieloletnie doświadczenie badawcze prof. Jiříego Klemeša i we współpracy z przemysłem, w tym w zakresie badań nad integracją procesów, technologiami zrównoważonymi i energią odnawialną. Badania te zaowocowały wieloma udanymi wdrożeniami. Wyniki badań uczonego zostały zastosowane przez wiodące światowe firmy przemysłowe.

W dorobku prof. Jiříego Klemeša znaczące miejsce zajmowała współpraca

z Politechniką Krakowską. Dotyczyła ona w szczególności projektu RESHeat, przygotowania i podpisania umowy o współpracy między PK a Politechniką Brneńską, wspierania Centrum Doskonalenia Badań Naukowych PK w pisaniu wniosków projektowych i publikacji interdyscyplinarnych przez włączenie pracowników SPIL na pracę grup badawczych z zakresu energetyki. Gościennie wykładał na PK jako profesor wizytujący i uczestnik konferencji międzynarodowych. Konkludując, prof. Jan Taler stwierdził, że prof. Jiří Klemeš znacząco przyczynił się do rozwoju współpracy międzynarodowej PK z uniwersytetami europejskimi.

✧

Podczas uroczystości w Sali Senackiej prof. Petar Varbanov z Wydziału Mechanicznego Politechniki Brneńskiej wygłosił wykład (którego współautorem był dr Yee Van Fan) na temat dorobku naukowego prof. Jiříego Klemeša. Prezentacji osiągnięć zmarłego uczonego dokonano na podstawie wybranych publikacji.

Dyplom doktora honorowego Politechniki Krakowskiej z rąk rektora prof. Andrzeja Szaraty odebrała Eva Klemešova, małżonka zmarłego uczonego. Wspólnie z rektorem odsłoniła następnie nazwisko Jiříego Klemeša na tablicy honorowej w głównym budynku uczelni. W uroczystości uczestniczyły dzieci i wnuki uczonego. Obecny był dr Jiří Hlinka, dziekan Wydziału Mechanicznego Politechniki Brneńskiej. Wystąpił Akademicki Chór PK „Cantata” pod dyrekcją Marty Stós.

Niespodziewana śmierć Jiříego Klemeša sprawiła, że tradycyjna uroczystość nadania godności *doctora honoris causa* stała się dla współpracowników i przyjaciół z Politechniki Krakowskiej formą pożegnania czeskiego uczonego.

(ps)

Politechnika Krakowska na Forum Ekonomicznym w Karpaczu

Debaty o sprawach najważniejszych

Pod hasłem „Nowe wartości Starego Kontynentu — Europa u progu zmian” odbyło się w dniach 5–7 września w Karpaczu XXXII Forum Ekonomiczne. Uczestnicy tej największej w Europie Środkowo-Wschodniej platformy spotkań dyskutowali o współczesnych wyzwaniach i perspektywach rozwoju gospodarczego, a także poszukiwali innowacyjnych idei i konkretnych rozwiązań. Politechnika Krakowska była jednym z partnerów wydarzenia. Eksperti PK zabrali głos w kilku debatach.

W pierwszym dniu forum, w popołudniowym panelu dyskusyjnym zatytułowanym „Dawniej powódź, dziś susza. Jak chronić zasoby wodne?”, uczestniczył dr hab. inż. Stanisław Rybicki, prof. PK, dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki PK. Ten ceniony specjalista, który w ostatnich latach m.in. kierował zespołem wyjaśniającym przyczyny awarii w warszawskiej oczyszczalni ścieków „Czajka”, wypowiadając się na temat narastającego niedoboru wody, podkreślał konieczność właściwego gospodarowania nią i egzekwowania prawa dotyczącego gospodarki wodnej. Jednocześnie wskazał, iż zarówno walka z powodzią, jak i walka z suszą są skutkiem jednego problemu — niewłaściwego gospodarowania wodą, z czego wiele osób nie zdaje sobie sprawy lub nie chce sobie zdawać sprawy.

Drugiego dnia obrad prof. Andrzej Szarata, rektor PK, znawca zagadnień z zakresu transportu, uczestniczył w trzech dyskusjach. Jako moderator wystąpił w panelu zatytułowanym „Transport idealny — jak stworzyć wygodny, szybki i zielony środek

Dyrektor CTT PK Jacek Kasz prowadził rozmowę poświęconą oddziaływaniu start-upów na gospodarkę

Rektor PK Andrzej Szarata (stoi) moderował dyskusję na temat wyzwań, przed którymi znalazła się branża transportu. Od lewej: Andrzej Massel, Paweł Kuncicki, Alvin Gajadhur, Arnold Bresch, Christian Wikström i Ralph Gambetta

komunikacji?”. Nakreślając kierunki debaty, wskazał na potrzebę znalezienia środka transportu odpowiadającego na wyzwania, które stawiają zmiany klimatyczne, prowadzące do transformacji energetycznej, a także potrzeby społeczeństw. Zauważył, że bogacenie się społeczeństw podnosi wymagania wobec jakości podróży i czasu dojazdu środkami transportu. W panelu uczestniczyli: Ralph Gambetta, sekretarz generalny Calypso Networks Association (Belgia); Alvin Gajadhur, główny inspektor transportu drogowego; Andrzej Massel, dyrektor Instytutu Kolejnictwa; Paweł Kuncicki, dyrektor krajowy Bolt; Arnold Bresch, członek Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe SA; Christian Wikström, minister infrastruktury w rządzie Wysp Alandzkich (Finlandia).

Wcześniej prof. Andrzej Szarata był uczestnikiem dwóch innych paneli. Pierwszy z nich został zatytułowany „Transport współdzielony a wykluczenie transportowe” i był poświęcony wzrastającej roli transportu współdzielonego w obliczu ograniczania czy wręcz zamykania centrów miast dla prywatnego ruchu kołowego. Ekspert z PK przywołał m.in. przykłady rozwiązań wprowadzonych w Rzymie i w Paryżu. Następnie Andrzej Szarata wziął udział w panelu „Gospodarka oparta na danych: jakie korzyści dla konsumentów i rozwoju społeczno-gospodarczego?”.

W ostatnim dniu Forum Ekonomicznego w Karpaczu moderatorem panelu „Perspektywy wsparcia i rozwoju ekosystemu start-upów w Europie” był dyrektor Centrum Transferu Technologii PK dr inż. Jacek

Kasz. Wyrażając przekonanie, że start-upy są przyszłością całego biznesu, poprowadził debatę w kierunku zastanowienia się, jak wykorzystać obserwowany ostatnio boom inwestycyjny w tym zakresie. W panelu uczestniczyli: Dawid Schneider z Federalnego Stowarzyszenia Rozwoju Gospodarczego i Handlu Zagranicznego (BWA), przedstawiciel w Wielkiej Brytanii; Tytus Cytowski, założyciel Cytowski&Partners (USA); Eszter Szabó, prezes Women/Business/Angels (Węgry); Jan Jakub Cendrowski, dyrektor inQUBE Uniwersyteckiego Inkubatora Przedsiębiorczości na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu; Walid Barsali, przewodniczący La French Tech Warsaw (Francja). Dr inż. Jacek Kasz został też zaproszony, wraz z reprezentantami funduszy *venture capital*, do udziału tego samego dnia w dyskusji zorganizowanej przez „Business Insider”.

Dziekan Wydziału Architektury PK dr hab. inż. arch. Magdalena Kozień-Woźniak, prof. PK uczestniczyła w panelu „Akcja Rewitalizacja — wpływ nowych projektów na obszary zdegradowane”. Będąc specjalistką w zakresie kształtowania współczesnych obiektów muzealnych, teatralnych i innych miejsc służących kulturze, wskazywała na potrzebę podejmowania działań społecznych, towarzyszących rewitalizacji obszarów zdegradowanych. Lokalnym mieszkańcom powinno się przedstawiać wizję odnowy takich obszarów, przekonywała Magdalena Kozień-Woźniak.

Kolejny przedstawiciel Politechniki Krakowskiej, dr Grzegorz Gancarzewicz

z Wydziału Informatyki i Telekomunikacji, wzięły udział w panelach: „Sztuczna inteligencja, platformy cyfrowe i media społecznościowe — czy rządzą naszym światem?” oraz „Sztuczna inteligencja w biznesie. Jak algorytm pomaga zarabiać pieniądze?”. W pierwszej dyskusji rozważano zakres działań, które mogą zostać zalgorytmizowane i przejęte przez maszyny, a tym samym wyręczyć ludzi w wykonywaniu niektórych zawodów. W drugiej tematem były szanse sztucznej inteligencji w zdobywaniu przewagi konkurencyjnej.

Również ostatniego dnia forum prof. Andrzej Szarata uczestniczył w jeszcze jednej dyskusji — panelu „Ukraińskie miasta w obliczu wojny. Odbudowa i przyszłość”. Parterami rektora PK w tej debacie, którą prowadził Serhij Zamidra, zastępca przewodniczącego Ogólnokrajowego Stowarzyszenia Jednostek Samorządu Terytorialnego w Ukrainie, byli wysocy przedstawiciele administracji Trościańca, Równego, Chersonia i obwodu dniepropietrowskiego. Rektor Szarata przedstawił działania Politechniki Krakowskiej w zakresie kształcenia młodzieży ukraińskiej, aby mogła ona po powrocie do swej ojczyzny efektywnie włączyć się w proces obudowy. Mówił, że wiele firm jest zainteresowanych tymi działaniami. Firmy te wspierają ukraińskich studentów, przyjmują ich na staże i praktyki, licząc, że po ukończeniu studiów podejmą w tych przedsiębiorstwach pracę, aby wziąć udział w odbudowie Ukrainy.

Udział ekspertów Politechniki Krakowskiej w Forum Ekonomicznym w Karpaczu potwierdził zaangażowanie naszej uczelni w rozwiązywanie ważnych problemów, przed którymi stoi nasz kraj. Był też głosem w międzynarodowej debacie na temat wyzwań współczesności.

(R.)

Zdjęcia: Ze zbiorów Działu Promocji PK

Dzianek Wydziału Architektury PK Magdalena Kozień-Woźniak (z prawej) uczestniczyła jako ekspert w debacie na temat rewitalizacji obszarów zdegradowanych; na zdjęciu wraz z Ewelina Szczech-Pietkiewicz z Kolegium Gospodarki Światowej SGH i prezydentem Pabianic Grzegorzem Mackiewiczem

Grzegorz Gancarzewicz (od lewej drugi) z Wydziału Informatyki i Telekomunikacji PK zabrał głos w sprawie roli sztucznej inteligencji w mediach i w biznesie. W towarzystwie: radnej Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Eweliny Szydłowskiej-Kędziery (moderator), wiceprezesa UKE Krzysztofa Dyla, Natalii Walter z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i prezesa Zarządu Burda Media Polska Macieja Klepackiego

Głos PK na Krynica Forum 2023

Krótko po Forum Ekonomicznym w Karpaczu odbyło się w dniach 13–15 września w Krynicy-Zdroju wydarzenie o podobnym charakterze — międzynarodowe spotkanie Krynica Forum 2023, łączące biznes, politykę i środowisko akademickie. Debatowano o cyberbezpieczeństwie, suwerenności energetycznej, energetyce jądrowej i innych zagadnieniach o kluczowym znaczeniu.

Uczestnikiem spotkania był rektor Politechniki Krakowskiej prof. Andrzej Szarata. W pierwszym dniu obrad wzięły udział w panelu dyskusyjnym „Transport miejski

XXI w. w kontekście transformacji energetycznej”. Wystąpił wspólnie z dyrektorem Zarządu Transportu Publicznego w Krakowie Łukaszem Frankiem i Rafałem Bajczukiem z Fundacji Promocji Pojazdów Elektrycznych. Rozważano nowe kierunki rozwoju transportu w miastach w kontekście zmian klimatycznych. Panel moderowała Dominika Pietrzyk z „Dziennika Gazety Prawnej”.

Prof. Andrzej Szarata uczestniczył też w ostatnim dniu krynickiego forum w debacie „Jak odnieść sukces na rynku budowy

infrastruktury w Polsce?”. Uczestnikami panelu byli prezes Zarządu Polskiego Związku Pracodawców Budownictwa Jan Styliński oraz p.o. dyrektora Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Tomasz Żuchowski. Dyskusję prowadził Marcin Koczyba z Radia Kraków. Rektor PK mówił o ogromnym zapotrzebowaniu rynku na inżynierów, czego dobitnym przejawem jest składanie ofert pracy osobom studiującym na PK budownictwo już w trakcie studiów.

(R.)

Nowy ośrodek badawczy Sieci Łukasiewicz powstał z udziałem Politechniki Krakowskiej

Celem ochrona przed pożarami i hałasem

Centrum Badawcze Bezpieczeństwa Pożarowego i Akustyki w Krakowie

Powołane do życia w Krakowie Centrum Badawcze Bezpieczeństwa Pożarowego i Akustyki to nowa duża placówka naukowa, do której utworzenia przyczyniła się Politechnika Krakowska. Centrum powstało w ramach Instytutu Ceramiki i Materiałów Budowlanych, należącego do Sieci Badawczej Łukasiewicz. Otwarcie nowego centrum nastąpiło 18 września. W uroczystości wzięli udział rektor PK prof. Andrzej Szarata.

Centrum Badawcze Bezpieczeństwa Pożarowego i Akustyki (CBBPiA) to unikatowy w skali ogólnopolskiej ośrodek badań naukowych i projektów rozwojowych. Przewodzona w nim będzie działalność w zakresie badań ogniowych, bezpieczeństwa pożarowego oraz ochrony przed hałasem. Głównym celem jest wdrażanie innowacyjnych technologii przemysłowych, służących podnoszeniu bezpieczeństwa i komfortu użytkowników budynków. Pracować się tu będzie nad technologiami energooszczędnymi i przyjaznymi dla środowiska, zgodnymi z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Do podpisania listu intencyjnego w sprawie powołania CBBPiA doszło przed rokiem,

25 sierpnia. Ze strony Politechniki Krakowskiej podpis pod dokumentem złożył rektor prof. Andrzej Białkiewicz, który wyrażał wówczas zadowolenie, że nasza uczelnia bierze udział w tak unikatowym przedsięwzięciu. Podkreślał, że Politechnika wniesie do tego przedsięwzięcia wiedzę ekspercką naszych specjalistów. Obok Politechniki Krakowskiej sygnatariuszami listu intencyjnego były

W otwarciu nowego ośrodka badawczego wzięli udział przedstawiciele władz województwa małopolskiego i instytucji naukowych; także rektor PK Andrzej Szarata (drugi z lewej)

władze województwa małopolskiego, Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych Sieci Łukasiewicz, Akademia Górniczo-Hutnicza, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie, a także prezes Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Nowy ośrodek badawczy został wybudowany przy ulicy Cementowej w Krakowie. Podczas uroczystości otwarcia obiektu rektor prof. Andrzej Szarata mówił, że prace badawcze, które do tej pory prowadzono na PK w wymiarze teoretycznym, będą teraz mogły być realizowane w zakresie praktycznym. CBBPiA dysponuje m.in. halą do badań materiałowych (ze strefą badań realizowanych w postaci otwartego ognia oraz badań ogniowych w komorach zamkniętych), a także infrastrukturą do badań izolacyjności akustycznej od dźwięków przenoszonych w powietrzu.

(R.)

Zdjęcia: Jan Zych

Prof. Zbigniew Piasek ponownie na czele komisji PAN

Przewodnictwo Komisji Geodezji i Inżynierii Środowiska oddziału krakowskiego Polskiej Akademii Nauk po raz kolejny objął prof. Zbigniew Piasek. Związany przez wiele lat z Wydziałem Inżynierii Środowiska i Energetyki PK, obecnie profesor senior PK, otrzymał także tytuł członka honorowego komisji. Prof. Piasek jest sekretarzem generalnym World Association of Cultural Heritage of Polonia, a także korespondentem zagranicznym i członkiem honorowym Association of Polish American Engineers w USA.

W wyniku ostatnich wyborów, które odbyły się 7 marca 2023 r., funkcje zastępców

przewodniczącego Komisji Geodezji i Inżynierii Środowiska powierzono prof. Janowi W. Dobrowolskiemu z Akademii Górniczo-Hutniczej i prof. Krzysztofowi Gawrońskiemu z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, a sekretarzem komisji został dr inż. Cezary Toś z WIŚiE PK. Skład komisji uzupełniono o pięciu nowych członków, w tym dwu z PK — dr. hab. inż. Tomisława Gołębiowskiego, prof. PK, kierownika Katedry Inżynierii i Gospodarki Wodnej i byłego prodziekana WIŚiE oraz dr. hab. inż. Jerzego Mikosza, prof. PK, kierownika Katedry Technologii Środowiskowych WIŚiE.

Przewodniczącym honorowym komisji został prof. Krzysztof Koreleski, emerytowany profesor URK. Warto wspomnieć, że jego ojciec, prof. Juliusz Koreleski, zapisał się w historii Politechniki Krakowskiej zostając w 1948 r. pierwszym wypromowanym doktorem nauk technicznych na Wydziałach Politechnicznych Akademii Górniczej; później był na PK kierownikiem Katedry Budowy Mostów i Tuneli.

(ps)

O konferencji SITK RP i PK informował LED-owy napis na Tauron Arenie Kraków

Problemy transportu zbiorowego

Po raz czwarty z rzędu krakowski oddział Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji RP zorganizował we współpracy z Katedrą Systemów Transportowych Politechniki Krakowskiej konferencję naukowo-techniczną poświęconą aktualnym problemom transportu zbiorowego w miastach i w aglomeracjach. W obradach, które toczyły się 28–29 września w Tauron Arenie, wzięło udział siedemdziesiąt osiem osób.

Uczestnicy konferencji odnieśli się do najbardziej palących kwestii z punktu widzenia transportu zbiorowego, takich jak: innowacyjne rozwiązania i bezpieczeństwo, dostępność i jakość usług (rola informacji pasażerskiej) oraz rozwój kolejowych przewozów pasażerskich. W czterech sesjach tematycznych konferencji prelegenci wygłosili dwadzieścia referatów, a na zakończenie odbyła się podsumowująca dyskusja, z której wynika, że sektor transportu publicznego mierzy się

z pogłębiającym się kryzysem finansowym. Topniejący z roku na rok budżet uniemożliwia podnoszenie jakości usług zgodnie z oczekiwaniami pasażerów, a nawet — inwestowanie w nowoczesny tabor. Autorzy kilku referatów zwracali też uwagę na rolę informacji pasażerskiej: odpowiednio przygotowana może oddziaływać na popyt oraz przyczynić się do optymalnego wykorzystania systemu. Wskazana byłaby w tym względzie pomoc specjalistów marketingu i ekonomistów zdolnych określić koszty bądź korzyści wynikające z proponowanych rozwiązań i ich walor aplikacyjny — podkreślali.

Obradom konferencji przysłuchiwali się: Józefa Majerczak, prezes SITK RP Oddział w Krakowie, dr inż. Marek Bauer, prorektor PK, dr hab. inż. Filip Pachla, prof. PK, wiceprzewodniczący Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, podinsp. Tomasz Jemczura, naczelnik Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Krakowie i Jacek Gryzło, wiceprezes Zarządu Areny Kraków SA.

Przewodniczącym komitetu naukowo-programowego konferencji był prof. Wiesław Starowicz — prezes honorowy SITK RP i oddziału w Krakowie, zastępca prezydenta Krakowa ds. infrastruktury (w latach 2006–2010), związany z Katedrą Systemów Transportowych PK. Funkcję sekretarza naukowego sprawowała dr inż. Aleksandra Ciałoń-Ciulkin z Katedry Systemów Transportowych PK. Pracom komitetu organizacyjnego przewodniczył wiceprezes Oddziału SITK RP w Krakowie Grzegorz Dyrkacz, sekretarzem była dr inż. Sabina Puławska-Obiedowska z Katedry Systemów Transportowych PK. Patronatem honorowym konferencję objęli minister infrastruktury Andrzej Adamczyk i przewodniczący Rady

Wiesław Starowicz — przewodniczący komitetu naukowo-programowego konferencji. Fot.: Jan Zych

Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Mirosław Boryczko. Protektorat nad konferencją sprawował Komitet Nauki SITK RP.

Prezentowane na konferencji referaty, po zrecenzowaniu, zostaną opublikowane w najbliższych numerach czasopisma „Transport Miejski i Regionalny”.

Opracowanie: (D.S., R.)

Andrzej Rudnicki — członek komitetu naukowo-programowego konferencji; emerytowany profesor PK, wieloletni dyrektor Instytutu Inżynierii Drogowej i Kolejowej PK. Fot.: Jan Zych

Uczestnicy konferencji, w tle Tauron Arena Kraków. Fot.: Ze zbiorów SITK RP Oddział w Krakowie

Jubileusz Oddziału Biblioteki na Wydziale Mechanicznym

Działa od dwudziestu lat

ANNA DONNERSBERG

Oddział Biblioteki PK na Wydziale Mechanicznym w Czyżynach. Fot.: Anna Donnersberg

Przecięcie wstęgi podczas oficjalnego otwarcia BWM. Fot.: Jan Zych

Dwudziestolecie istnienia obchodzi Oddział Biblioteki Politechniki Krakowskiej na Wydziale Mechanicznym (BWM), zlokalizowany na terenie kampusu uczelni w Czyżynach. Uroczyste otwarcie odbyło się 28 października 2003 r. Inauguracji dokonały ówczesne władze — rektor PK prof. Marcin Chrzanowski, dziekan Wydziału Mechanicznego prof. Stanisław Michałowski oraz dyrektor Biblioteki PK Marek Górski. Kierownikiem jednostki został Piotr Pitala, który pełnił tę funkcję przez czternaście lat.

Początkowo trzon zbiorów bibliotecznych stanowiły książki przekazane z dwóch zlikwidowanych bibliotek instytutowych Wydziału Mechanicznego. Oddział sukcesywnie wzbogaca swój księgozbiór o dzieła z dziedzin odpowiadających profilowi kształcenia na WM oraz gromadzi

beletrystykę. Obecnie BWM udostępniła ponad 60 tys. książek (7 tys. w strefie wolnego dostępu) i prawie 9 tys. woluminów czasopism.

Przez dwie dekady działalności czyżyńska biblioteka, poza wypełnianiem swej podstawowej misji, partycypowała też w szkoleniach studentów, kolejnych edycjach „Mechanicznej Gry Terenowej”, obchodach Tygodnia Bibliotek, akcjach bookcrossingowych, jak również istotnych dla społeczności akademickiej wydarzeniach. Zaledwie kilka miesięcy po oficjalnym otwarciu gościła przedstawicieli świata bibliotekarskiego z trzydziestu jeden krajów świata. 1 czerwca 2004 r. w czytelniach odbywały się prezentacje w ramach 25. Konferencji Międzynarodowego Stowarzyszenia Bibliotek Uniwersytetów Technicznych IATUL; konferencji, której Biblioteka PK była gospodarzem.

Jesienią 2007 r. biblioteka otrzymała cenny dar — zbiór książek profesora Wydziału Mechanicznego Michała Życzkowskiego — wybitnego specjalisty z zakresu mechaniki stosowanej, *doctora honoris causa* PK. Uroczystość uświetnili przedstawiciele władz WM oraz rodzina zmarłego rok wcześniej Profesora. Przekazana kolekcja liczy około 3200 książek. Są to publikacje

głównie z zakresu mechaniki, matematyki, fizyki, chemii, geodezji i górnictwa, udostępniane w przeznaczonych do tego sali.

Czytelnie BWM są chętnie odwiedzane przez studentów, pracowników uczelni, ale i osoby spoza PK, poszukujące spokojnego miejsca do pracy. Oddział biblioteki na WM poza wypożyczalnią oferuje kilkadziesiąt komfortowych miejsc do pracy cichej oraz czytelnię do pracy grupowej. W 2022 r. został tu uruchomiony, jako jeden z pierwszych w Krakowie, książkomat, z którego można korzystać 24 godziny na dobę.

Z okazji jubileuszu życzymy sobie i użytkownikom dalszego rozwoju, możliwości korzystania z najnowszych i najlepszych rozwiązań technologicznych, aby w przyszłości nadal móc optymalizować dostępność zbiorów zarówno tradycyjnych, jak i cyfrowych.

Mgr Anna Donnersberg kieruje Oddziałem Biblioteki PK na Wydziale Mechanicznym.

Konferencja IATUL, 2004 r. Fot.: Jan Zych

Kolekcja i rodzina prof. Michała Życzkowskiego. Fot.: Jan Zych

Uczniowie na Politechnice

Politechnika Krakowska rozwija współpracę ze szkołami ponadpodstawowymi

MAŁGORZATA RADOŃ, BEATA STRYCHARZ-SZEMBERG

DLA młodych ludzi, którzy już w wieku szkolnym pragną zgłębiać tajniki nauki i technologii, Politechnika Krakowska ma szeroką ofertę. Dzięki zaangażowaniu pracowników różnych wydziałów oferta stale jest rozwijana. Cieszy fakt, że proponowane formy zajęć spotykają się z dużym zainteresowaniem ze strony uczniów, którzy poznają uczelnię i przygotowują się do podjęcia w przyszłości studiów na kierunkach technicznych i przyrodniczych.

Inspirujące środowisko

Politechnika Krakowska od wielu lat przykładą ogromną wagę do współpracy ze szkołami oraz do promowania nauk przyrodniczych i ścisłych wśród młodzieży. Nie sposób wymienić wszystkie inicjatywy, ale warto wspomnieć, że uczniowie kilku krakowskich szkół średnich mają możliwość udziału w regularnych zajęciach z matematyki i fizyki, prowadzonych przez nauczycieli akademickich w ramach tzw. klas patronackich PK. Na uczelni realizowano także różne projekty skierowane do młodzieży. Przykładem może być „Kalejdoskop Matematyczny”, prowadzony przez pracowników Katedry Matematyki Stosowanej. Pracownicy Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej i Wydziału Inżynierii Lądowej są zaangażowani w projekt „Małopolska Chmura Edukacyjna” w dziedzinie chemia i budownictwo, prowadząc zarówno zajęcia stacjonarne, jak i zajęcia *on-line* w czasie rzeczywistym. Ponadto wielu pracowników z różnych wydziałów współpracuje z Uniwersytetem Dzieci, będącym częstym gościem na naszej uczelni.

Nic więc dziwnego, że dwa lata temu narodził się nowy, interesujący pomysł, aby wykorzystać ten potencjał i połączyć siły wszystkich wydziałów, idąc z duchem czasu i kierując się trendem STEAM, a także poszerzyć zasięg

Gośćmi PK byli w czerwcu uczniowie X LO w Krakowie zainteresowani ofertą edukacyjną uczelni

naszych działań, by dotrzeć do młodzieży z bardziej odległych ośrodków. Ten pomysł spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem osób zaangażowanych w dotychczasową współpracę ze szkołami oraz przedstawicieli dziedzin takich, jak: matematyka, architektura krajobrazu, chemia i fizyka, co zaowocowało powstaniem Zespołu ds. Współpracy ze Szkołami Średnimi.

Efektom działań zespołu jest nowa oferta edukacyjna dla szkół ponadpodstawowych od roku akademickiego 2022/2023, m.in. wpisująca się w działania zmierzające do ograniczenia zjawiska przedwczesnego kończenia nauki i służąca rekrutowaniu świadomych kandydatów na kierunki oferowane na Politechnice Krakowskiej. Nowa oferta ma na celu stworzenie inspirującego środowiska, dostępnego nie tylko dla uczniów z Krakowa i okolic, ale także dla młodzieży z bardziej odległych miejscowości – środowiska, w którym zyskują wyjątkową możliwość odkrywania naszej uczelni oraz poznawania, w sposób innowacyjny i praktyczny, istotnych i interesujących zagadnień

z różnych dziedzin. To nie tylko daje im wiedzę, ale również umożliwia lepsze przygotowanie się do podjęcia studiów na kierunkach technicznych i przyrodniczych.

Otwarte minikursy e-learningowe

W czerwcu 2022 r. nasza oferta została rozesłana do szkół ponadpodstawowych zarówno z województwa małopolskiego, jak i spoza naszego rejonu. Specjalnie dla tej inicjatywy utworzono stronę internetową o adresie www.szkoły.pk.edu.pl, na której zamieszczono szczegóły dotyczące współpracy PK z placówkami edukacyjnymi. Celem tej strony jest zapewnienie przejrzystej i dostępnej bazy informacji, aby jak najwięcej szkół mogło skorzystać z nowej oferty edukacyjnej.

Jednym z ważniejszych punktów nowej oferty edukacyjnej było utworzenie bazy otwartych minikursów e-learningowych, które omawiają istotne i interesujące zagadnienia z reprezentowanych dziedzin. Staraliśmy się

Wojciech Zagórny, dyrektor VII LO w Krakowie, odbiera z rąk Otmara Vogta nagrodę za zwycięstwo szkoły w konkursie minikursów e-learningowych

dostosować tematykę i sposób prezentacji omawianych zagadnień do poziomu wiedzy uczniów szkół ponadpodstawowych, zachowując jednocześnie ich atrakcyjność i znaczenie dla studentów naszej uczelni.

Dodatkowym atutem dla uczniów jest możliwość przyjaznego zapoznania się ze środowiskiem systemu Moodle, tym bardziej że środowisko to jest wykorzystywane nie tylko przez Politechnikę Krakowską, ale przez większość uczelni wyższych. Baza kursów znajduje się na platformie e-learningowej Delta (www.delta.pk.edu.pl), ale dostęp do niej możliwy jest również z poziomu strony internetowej poświęconej współpracy ze szkołami (www.szkoły.pk.edu.pl) oraz poprzez platformę Otwartych Zasobów Edukacyjnych PK (www.politeka.pk.edu.pl).

Dzięki zaangażowaniu naszych koleżanek i kolegów ze wspomnianych wydziałów oraz wsparciu zespołu Centrum e-Edukacji w 2022 r. udało się stworzyć 21 minikursów, które opierają się na wspólnym szablonie graficznym, ale uwzględniają również indywidualną kolorystykę poszczególnych wydziałów. Cieszymy się, że w tym roku baza zostanie wzbogacona o kolejne 16 kursów. Równie ważne jest poszerzenie tematyki o zagadnienia z informatyki i inżynierii lądowej.

Mamy nadzieję, że w przyszłości do grona autorów dołączą pracownicy pozostałych wydziałów. To sprawi, że nasza oferta edukacyjna stanie się jeszcze bardziej interdyscyplinarna i otwarta na różnorodne perspektywy naukowe.

Będziemy dążyć do ciągłego poszerzania bazy i zapewnienia najwyższej jakości materiałów edukacyjnych dla wszystkich uczestników kursów, zarówno uczniów, jak i studentów.

„M-Ar-Che-F” — co to takiego?

Z bazą minikursów związany jest kolejny, interesujący punkt nowej oferty edukacyjnej — konkurs „M-Ar-Che-F” (Matematyka — Architektura — Chemia — Fizyka). Konkurs adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych. Ma na celu wyłonienie w okresie od września do lutego każdego roku akademickiego:

- uczniów, którzy ukończą największą liczbę kursów;
- szkół, których największa liczba uczniów ukończy największą liczbę kursów.

W pierwszej edycji konkursu w 2022 r. wzięło udział w sumie 434 uczniów z ośmiu szkół, między innymi z Tarnowa i z Lublina. Zwycięzcy konkursu, uczniowie oraz dyrektorzy szkół, zostali zaproszeni na uroczyste posiedzenie Senatu PK podczas Święta Szkoły, 10 maja 2023 r. Podczas tego wydarzenia wręczono im pamiątkowe dyplomy i nagrody.

W kategorii szkół zwycięstwo odniosło VII Liceum Ogólnokształcące im. Zofii Nałkowskiej w Krakowie, reprezentowane na Święcie Szkoły przez dyrektora mgr. Wojciecha Zagórnego. Drugie miejsce w kategorii szkół zajęło I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie, reprezentowane

Zespół ds. Współpracy ze Szkołami Średnimi

- dr inż. Otmar Vogt — pełnomocnik rektora PK ds. kształcenia
- dr Małgorzata Radoń — WiIT, koordynator PK ds. współpracy ze szkołami średnimi
- dr hab. inż. arch. Urszula Forczek-Brataniec, prof. PK — WA
- dr Beata Strycharz-Szemberg, prof. PK — WiIT, CED
- dr inż. Piotr Suryło — WiITCh
- dr inż. Bożena Burtan-Gwizdała — WiMiF
- mgr inż. Katarzyna Furman

przez mgr Oktawię Targosz. Natomiast miejsce trzecie wywalczyło IV Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie. W kategorii uczniów zwyciężyła Alicja Czeleń. Drugie miejsce zajął Maksymilian Karcz, zaś trzecie miejsce zdobył Kuba Bąbka. Wszyscy są uczniami VII LO.

Uczniowie prawie jak studenci

To dla nas ogromny powód do dumy i satysfakcji, że już podczas pierwszej edycji konkurs „M-Ar-Che-F” cieszył się tak dużym zainteresowaniem i zaangażowaniem uczniów oraz szkół z różnych miejscowości. Naszym celem jest zwiększenie zasięgu kolejnych edycji konkursu, szczególnie dążymy do tego, by dotrzeć z naszą inicjatywą do uczniów z mniejszych miejscowości, którzy na co dzień nie mają łatwego dostępu do wydarzeń organizowanych w ośrodkach akademickich.

W tym celu planujemy przeprowadzić szeroko zakrojoną akcję promocyjną, tak by każdy zainteresowany uczeń miał szansę wziąć udział w konkursie i skorzystać z przygotowanej oferty edukacyjnej. Jesteśmy przekonani, że poszerzając zasięg konkursu, przyczynimy się do rozwijania zainteresowań naukowych oraz edukacyjnych młodego pokolenia, a także do wspierania i promowania zdolności uczniów z różnych środowisk.

Z tego też powodu w roku szkolnym 2022/2023 oferta edukacyjna dla szkół średnich została wzbogacona o możliwość udziału uczniów zarejestrowanych w konkursie „M-Ar-Che-F” w kursie e-learningowym o nazwie „PoMoST” (Podstawy Matematyki

Laureaci w konkursie minikursów e-learningowych w kategorii uczniów (kolejno od lewej): Alicja Czeleń (I miejsce), Maksymilian Karcz (II miejsce) i Kuba Bąbka (III miejsce). Nagrody wręcza pełnomocnik rektora ds. kształcenia Otmar Vogt

dla Studentów). Kurs początkowo był skierowany wyłącznie do osób rozpoczynających studia na Politechnice Krakowskiej i w roku akademickim 2022/2023 był otwarty na wszystkich wydziałach.

Jego głównym celem jest powtórzenie i uzupełnienie wiedzy z matematyki w zakresie niezbędnym na studiach technicznych, zgodnie z poziomem nauczania rozszerzonego w szkołach średnich. Dla uczniów szkół ponadpodstawowych kurs „PoMoST” może pełnić także rolę przygotowania do egzaminu maturalnego z matematyki oraz pomóc w zrozumieniu, jakie konkretne zagadnienia są niezbędne do podjęcia studiów technicznych. Dzięki temu uczniowie będą mogli lepiej ocenić swoje kompetencje i dostosować swoje naukowe priorytety, aby zyskać pewność siebie przed rozpoczęciem dalszej edukacji na uczelni technicznej.

Pod patronatem PK

Następny punkt naszej oferty edukacyjnej stanowi jednocześnie kolejną zachętę do udziału w konkursie „M-Ar-Che-F”. Uczniowie najbardziej zaangażowanych szkół mają możliwość uczestniczenia w wykładach ekspertów oraz w interesujących warsztatach, które są dostosowane do ich zainteresowań i oczekiwań, a także organizowane na terenie Politechniki Krakowskiej.

W marcu 2023 r. mieliśmy przyjemność gościć na głównym kampusie PK grupę 55 uczniów z I Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie. Dla nich, wspólnie z Działem Promocji i Muzeum PK, przygotowaliśmy wykłady z chemii i matematyki oraz zwiedzanie kampusu i muzeum, co miało na celu promowanie naszej uczelni.

Natomiast w czerwcu 2023 r. odwiedziła nas duża grupa uczniów z X Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie. Około 130 uczniów wzięło udział w warsztatach z matematyki, a pozostałych 40 uczniów – w laboratorium fizyki. To dla nas ważna inicjatywa, pozwalająca nie tylko poszerzyć wiedzę uczestników, ale także zacieśnić relacje między szkołami a naszą uczelnią. Uczniowie mogli także porozmawiać z przedstawicielem Centrum Sportu i Rekreacji PK.

Oferujemy również spotkania z uczniami w ich szkołach. Na przykład, pracownicy architektury krajobrazu w ramach promocji Politechniki Krakowskiej oraz swojego wydziału odwiedzili między innymi Zespół Szkół Budowlanych w Jaśle oraz Zespół Szkół w Olkuszu.

Ponadto część szkół wykazuje zainteresowanie prowadzeniem klas patronackich PK. W roku szkolnym 2023/2024 takie klasy będą kontynuowane w dwóch liceach i w dwóch zespołach szkół w Krakowie. Warto jednak

podkreślić, że we wszystkich szkołach współpracujących z nami, od tego roku wszystkie klasy są objęte patronatem.

Wierzymy, że nasze starania oraz nowa oferta edukacyjna wzbudzą duże zainteresowanie wśród młodych ludzi, którzy pragną zgłębiać tajniki nauki i technologii i będą chcieli to robić na naszej uczelni. Jesteśmy gotowi, by współpracować i ciągle dążymy do dostosowania naszej oferty do potrzeb uczniów oraz szkół, aby jeszcze mocniej zachęcić młodych ludzi do rozwijania zainteresowań i pasji naukowych.

Zdjęcia: Jan Zych

Dr Małgorzata Radoń jest pracownikiem Katedry Matematyki Stosowanej na Wydziale Informatyki i Telekomunikacji PK.

Dr Beata Strycharz-Szemberg, prof. PK jest kierownikiem Centrum e-Edukacji i pracownikiem Katedry Matematyki Stosowanej na Wydziale Informatyki i Telekomunikacji PK.

Młodzież z I LO w Tarnowie zwiedzała m.in. Muzeum PK

RODBUK — narzędzie promowania twórczości naukowej

Przewodnik po utworzonym przez krakowskie uczelnie repozytorium otwartych danych badawczych

KATARZYNA DUDEK

POLITECHNIKA Krakowska jako jedna z sześciu uczelni współtworzy Repozytorium Otwartych Danych Badawczych Uczelni Krakowskich RODBUK. Oficjalna prezentacja i otwarcie kolekcji (instancji) Politechniki Krakowskiej nastąpiły 28 czerwca 2023 r. podczas obrad Senatu.

RODBUK — to pierwsze w Polsce repozytorium ODB. Współtworzy je sześć uczelni: Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie, Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej. Wyjątkowość krakowskiego repozytorium bierze się z modelu działania, jaki został przyjęty — każda z uczelni administruje własną kolekcją systemu, a wszystkie zasoby danych badawczych widoczne są dla użytkowników we wspólnym agregatorze: rodbuk.pl. Chociaż RODBUK jest przeznaczony głównie dla naukowców uczelni współtworzących projekt, pozostaje otwarty dla wszystkich jednostek naukowych, które zechcą deponować w nim swoje dane badawcze w przyszłości.

Historia projektu

Repozytorium Otwartych Danych Badawczych Uczelni Krakowskich powstało z inicjatywy Rady Dyrektorów Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego. W czerwcu 2021 r. rada powołała w tym celu specjalny zespół roboczy. W jego

skład weszli przedstawiciele uczelni współtworzących RODBUK — pracownicy administracji zaangażowani w projekty oraz bibliotekarze zajmujący się otwartą nauką (ang. *Open Science*) i danymi na co dzień. Do zadań zespołu należało m.in.: wybór systemu, przygotowanie projektu jego wdrożenia, udostępnienie instancji testowych dla poszczególnych uczelni, prace merytoryczne oraz testy systemu i pojedynczych instancji.

Techniczną realizacją projektu zajęło się Akademickie Centrum Komputerowe Cyfronet AGH. Intensywne prace trwały do końca 2022 r., kiedy to uczelnie biorące udział w projekcie rozpoczęły podpisywanie umów z Cyfronetem, który odpowiada za długotrwałą archiwizację i zabezpieczenie deponowanych

danych. W marcu 2023 r. swoje kolekcje w RODBUK oficjalnie otworzyły Uniwersytet Jagielloński oraz Akademia Górniczo-Hutnicza, a miesiąc później zrobił to Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie. Politechnika Krakowska umowę o zapewnienie dostępu do RODBUK z ACK Cyfronet AGH podpisała w maju, a w czerwcu została uruchomiona kolekcja (instancja), w której dane badawcze mogą deponować naukowcy związani z PK.

Założenia

Głównym zadaniem Repozytorium Otwartych Danych Badawczych Uczelni Krakowskich jest gromadzenie, opracowanie, archiwizacja i udostępnianie w otwartym dostępie wszelkiego typu

danych tworzonych przez badaczy w trakcie działalności naukowej.

RODBUK realizuje politykę otwartej nauki poprzez udostępnienie publicznie platformy deponowania zbiorów danych badawczych, umożliwiającą:

- zapoznanie się z badaniami prowadzonymi w ośrodkach naukowych uczelni współtworzących repozytorium;
- szybkie dotarcie do informacji poprzez przyjazny interfejs wyszukiwawczy;
- najwyższy standard zapisu metadanych;
- uzyskanie stałego identyfikatora DOI dla każdego zbioru;
- znormalizowane cytowanie posiadanych danych;
- wybranie dla swojego zbioru danych jednej z licencji *Creative Commons* lub nadanie innej;
- określenie embarga i udostępnienie ograniczonych plików w momencie wyznaczonym przez deponującego.

Korzystanie

Korzystanie z RODBUK jest bezpłatne. Może to robić każdy.

Aby przeszukiwać zasoby repozytorium, nie trzeba się logować ani posiadać indywidualnego konta. Będąc na stronie startowej repozytorium rodbuk.pl, można wpisać szukane słowo w okienku wyszukiwawczym i kliknąć „Szukaj” lub wybrać opcję „Zobacz wszystkie dane”. W obu przypadkach osoba zainteresowana zostanie przeniesiona na stronę wspólnego agregatora uczelni tworzących RODBUK – w pierwszym przypadku otrzyma wyniki (opisy oraz zestawy danych), zawierające szukane pojęcie, a w przypadku drugim – może przeglądać zdeponowane zbiory wszystkich uczelni po kolei, zawęzić wyniki za pomocą menu bocznego lub skorzystać z opcji wyszukiwania zaawansowanego.

Zgodnie z wymogami instytucji finansujących projekty, takich jak np. Narodowe Centrum Nauki, większość danych badawczych, deponowanych

Otwarte dane badawcze (ODB, ang. *Open Research Data*) — to dane dostępne za pośrednictwem Internetu, upowszechniane bez żadnych ograniczeń. Oznacza to, że można je wykorzystywać bez ponoszenia opłat oraz bez istotnych ograniczeń technicznych i prawnych.

Repozytorium Otwartych Danych Badawczych Uczelni Krakowskich jest zarejestrowane w Registry of Research Data Repositories — wykazie repozytoriów rekomendowanym przez Narodowe Centrum Nauki.

w RODBUK, udostępniana jest na licencji CC0 (przekazanie do domeny publicznej). Dane i (lub) ich zestawy można pobierać, udostępniać, cytować na warunkach (licencjach) określonych przez twórcę zbioru. W wyjątkowych przypadkach — embarga czasowego lub ograniczonego dostępu do konkretnego zestawu danych (*dataset*) — osoba zainteresowana może poprosić o dostęp do takiego zbioru poprzez opcję formularza „Skontaktuj się z właścicielem zbioru”.

Zarówno strona startowa, agregator, jak i poszczególne kolekcje (instancje) RODBUK posiadają interfejs w języku angielskim i polskim.

Deponowanie

Dane badawcze często mają dłuższą żywotność niż projekt, który je tworzy. Dobrze zorganizowane, udokumentowane, zarchiwizowane i udostępnione są nieocenione z punktu widzenia rozwoju nauki i przyspieszania badań. Aby dane badawcze mogły być wykorzystane w przyszłości, powinny być deponowane w tzw. repozytoriach danych badawczych.

Takie repozytoria, spełniające międzynarodowe kryteria określające poziom wiarygodności (najbardziej podstawowy zestaw kryteriów to *Data Seal of Approval* certyfikowany przez międzynarodową organizację CoreTrustSeal), służą do długoterminowego przechowywania wytworzonych danych badawczych i są rekomendowane przez instytucje finansujące projekty, m.in. Narodowe Centrum Nauki czy Komisję Europejską. W znalezieniu tzw. zaufanego repozytorium cyfrowego do deponowania danych badawczych przydatny może okazać się też Registry of Research Data Repositories (<https://www.re3data.org>) — polecany m.in. przez NCN.

Wspierając politykę otwartej nauki, RODBUK umożliwia pracownikom naukowym i doktorantom, realizującym projekty badawcze, deponowanie, archiwizację i udostępnianie danych z różnych dyscyplin i w różnych

formatach. Zgodnie z wytycznymi instytucji finansujących badania naukowe, dane badawcze najlepiej zapisywać w formacie otwartym (np. *Open Document*, png, flac, html), powszechnie dostępnym i bezpłatnym, z wyjątkiem sytuacji, kiedy konwersja plików z oprogramowania specjalistycznego do otwartego może wpłynąć na obniżenie jakości danych. Do danych należy dołączyć plik README, w którym powinno zostać opisane, jakiego oprogramowania należy użyć do otwarcia plików z danymi. Repozytorium przyjęło zasady FAIR, opracowane przez międzynarodową inicjatywę GO FAIR. Mają umożliwić ponowne, swobodne wykorzystanie danych zarówno przez maszyny, jak i przez ludzi.

Zasady FAIR są ciągle rozwijane, ponieważ coraz więcej organizacji i instytucji jest zainteresowanych wprowadzaniem dobrych praktyk w zakresie zarządzania danymi badawczymi.

FAIR to akronim utworzony od pierwszych liter angielskich słów: *Findable, Accessible, Interoperable* oraz *Reusable*. Stosowanie zasad FAIR oznacza, że dane są:

- łatwe do znalezienia (*findable*),
- dostępne dla wszystkich (*accessible*),
- interoperacyjne, czyli możliwe do połączenia z innymi danymi (*interoperable*),
- wielokrotnego użytku (*reusable*).

Aby deponować dane w Repozytorium Otwartych Danych Badawczych Uczelni Krakowskich należy posiadać aktywne konto w domenie uczelni współtworzącej platformę oraz zaakceptować „Regulamin” (rodbuk.pl/terms-of-use) i zaznajomić się z polityką prywatności RODBUK (rodbuk.pl/privacy). Logowanie następuje przez system uwierzytelniania danej uczelni, w przypadku Politechniki Krakowskiej — ADFS. Opracowane przez Zespół Roboczy RODBUK dokumenty — instrukcja deponowania danych badawczych (przewodnik użytkownika) wraz z przygotowanym zestawem najczęściej zadawanych pytań FAQ — pozwalają na szybkie zapoznanie się z najważniejszymi funkcjonalnościami repozytorium. W razie dodatkowych pytań lub problemów technicznych użytkownicy repozytorium mogą skorzystać z formularza „Pomoc”, który obsługują pracownicy ACK Cyfronet AGH lub kolekcji (instancji) danej uczelni.

RODBUK w pigułce

- Korzystanie z danych badawczych, zdeponowanych w RODBUK, jest bezpłatne dla wszystkich zainteresowanych i nie wymaga logowania się i (lub) zakładania konta.
- Deponowanie i udostępnianie danych badawczych w RODBUK nie jest związane z żadnymi opłatami.
- Aby deponować dane w RODBUK, należy założyć konto i użyć adresu poczty w domenie swojej uczelni.
- Deponujący ponosi pełną odpowiedzialność za zamieszczone dane badawcze oraz za ewentualne naruszenie praw autorskich i majątkowych osób trzecich oraz praw pokrewnych.
- Do repozytorium można przesłać pojedynczy plik o maksymalnej wielkości 4 GB.
- Każdemu zdeponowanemu zbiorowi danych zostaje przyznany identyfikator DOI.
- W repozytorium jest stosowany otwarty standard opisu metadanych Dublin Core.
- Stosowane są zasady FAIR, co oznacza, że dane w RODBUK są: możliwe do znalezienia (*findable*), dostępne (*accessible*), interoperacyjne (*interoperable*) i możliwe do ponownego wykorzystania (*reusable*).
- Zdeponowany zbiór danych ma nadaną domyślnie licencję CC0 (którą można zmienić).
- Repozytorium zapewnia długotrwałe archiwizowanie i zabezpieczenie zdeponowanych danych na serwerach ACK Cyfronet AGH.

Każdy opublikowany w RODBUK zestaw danych otrzymuje stały identyfikator DOI, dzięki czemu dane są indeksowane i łatwiejsze do zacytowania. Wpływa to pozytywnie na ich upowszechnienie i promocję. Wszystkie publikowane metadane spełniają wytyczne podane przez międzynarodową organizację, której misją jest zwiększanie otwartości i przejrzystości prowadzonych na świecie badań — OpenAIRE¹.

RODBUK umożliwia wybranie dla dodawanych zbiorów danych jednej z licencji *Creative Commons* lub nadanie innej, wybranej przez deponującego.

¹ M. Elbaek, L. H. Nielsen, (2013), „Open AIRE Guidelines for Data Archive Managers v1.0. Zenodo”, <https://doi.org/10.5281/zenodo.6918>. [Dostęp *on-line*: 18.07.2023].

Zgodnie z zaleceniami Narodowego Centrum Nauki (stan na lipiec 2023 r.) licencja, według której powinien zostać udostępniony podstawowy zestaw danych badawczych powiązany z publikacją, to *Creative Commons Public Domain CC0* (więcej informacji na stronie NCN, w zakładce „Otwarta nauka”). Raz zdeponowane w RODBUK dane badawcze będą przechowywane długoterminowo na serwerach ACK Cyfronet AGH z zachowaniem najwyższych standardów zabezpieczenia przed ich utratą.

Czas przechowywania danych, powstałych w wyniku projektu badawczego, finansowanego przez NCN, określony jest następująco: „dane surowe i przetworzone powinny być przechowywane przez okres odpowiedni dla danej dyscypliny i zastosowanej metodologii. W rozumieniu NCN uzasadniony okres przechowywania danych to minimum 10 lat”². RODBUK daje taką możliwość wszystkim badaczom, którzy zdecydują się zdeponować w nim swoje dane.

Otwieranie danych daje możliwość weryfikacji wyników oraz powtórzenia ich wykorzystania. Należy jednak pamiętać, że udostępnienie danych badawczych nie jest tożsame z opublikowaniem pracy, w której zostały opisane wyniki badań, eksperymentu. Nie wszystkie zbiory danych mogą też posiadać otwarty charakter, w szczególności dotyczy to danych osobowych oraz danych podlegających komercjalizacji czy ochronie związanej z bezpieczeństwem narodowym. O ograniczeniu dostępu do poszczególnych plików decyduje deponujący.

RODBUK umożliwia objęcie zbioru lub zbiorów embargiem, którego maksymalny okres wynosi 36 miesięcy. Należy przy tym pamiętać, że w repozytorium nie ma możliwości wcześniejszego zdjęcia nałożonego embarga. Dane, które ze względu na ochronę prywatności nie mogą zostać opublikowane w całości, powinny spełniać zasady FAIR i być „tak otwarte, jak to możliwe i na tyle zamknięte, na ile jest to konieczne” (ang. *as open as possible*,

² Narodowe Centrum Nauki, „Wytyczne dla wnioskodawców do uzupełnienia PLANU ZARZĄDZANIA DANymi w projekcie badawczym [*on-line*]”. [Dostęp *on-line*: 18.07.2023] https://www.ncn.gov.pl/sites/default/files/pliki/regulaminy/wytyczne_zarzadzanie_danymi_06_2020.pdf

as closed as necessary). Natomiast informacja o istnieniu danych (opis danych, metadane) zawsze powinna być publicznie dostępna, co pozwala uniknąć duplikowania badań i ponoszenia niepotrzebnych kosztów.

Dopóki deponujący dane badawcze w RODBUK nie prześle swojego zestawu danych (*dataset*) do weryfikacji, ma możliwość modyfikacji i uzupełniania, a także — jeśli tak zadecyduje — jego usunięcia. Raz opublikowany zbiór danych nie podlega usunięciu z RODBUK. Jedynie w szczególnych przypadkach takich jak: naruszenie praw autorskich i innych praw własności intelektualnej czy też podejrzenia o popełnienie plagiatu, istnieje możliwość jego ukrycia. Tylko *data steward*, czyli opiekun danych badawczych, może tego dokonać. Publicznie dostępne pozostają jednak podstawowe informacje dotyczące usuniętego zbioru (tzw. *tombstone*) i powód, z jakiego te dane usunięto. RODBUK zapewnia wsparcie ze strony *data stewardów*, którzy w razie problemów mogą pomóc przy opisywaniu metadanych i w weryfikowaniu zbiorów.

Mgr Katarzyna Dudek pracuje w Oddziale Informacji Naukowej Biblioteki Politechniki Krakowskiej; kontakt: katarzyna.dudek@pk.edu.pl oraz rodbuk@pk.edu.pl.

Dlaczego warto udostępnić dane w repozytorium ODB?

Otwieranie danych badawczych:

- umożliwia lepszą komunikację i wymianę informacji pomiędzy specjalistami reprezentującymi różne dyscypliny nauki;
- poprawia wiarygodność i jakość danych;
- ogranicza koszty powielania badań i zwiększa ich wydajność;
- spełnia wymogi polityki otwartości wdrażanej przez instytucje finansujące i akademickie oraz czasopisma naukowe;
- ma wpływ na liczbę cytowań publikacji z nimi powiązanej;
- ułatwia popularyzację wyników badań naukowych, tym samym sprzyja promocji badacza oraz instytucji, z którymi są związani (widoczność i współpraca!);
- przyspiesza postęp naukowy.

Szkoła letnia z dziedziny bezpieczeństwa drogowego

Studenci kierunku transport w Chorwacji

W ramach współpracy pomiędzy Politechniką Krakowską a Uniwersytetem w Zagrzebiu od trzech lat słuchacze studiów magisterskich kierunku transport na Wydziale Inżynierii Lądowej PK biorą udział w szkole letniej z dziedziny bezpieczeństwa drogowego (Road Safety Summer School) w Chorwacji. Opiekunem i organizatorem tych wyjazdów jest dr inż. Anton Pashkevich, adiunkt Katedry Systemów Transportowych PK.

Zajęcia bieżącej edycji odbywały się od 28 sierpnia do 5 września. Uczestniczyło w nich 22 studentów studiów II i III stopnia z uczelni w Europie, Ameryce Południowej, Azji i Afryce. WIL PK reprezentowali studenci kierunku transport Antoni Krawiec oraz Adrian Piegza, a w dwóch minionych edycjach — Mariusz Soboń, Michał Bednarz i Mikołaj Druźba.

W programie znalazło się 61 godzin zajęć, które poprowadziło ponad 30 ekspertów, nauczycieli. Uczestnikom przedsta-

wiono najnowsze wyniki badań nad czynnikami, które wpływają na bezpieczeństwo ruchu drogowego. Wskazywano przede wszystkim na indywidualną odpowiedzialność i dyspozycję kierowców oraz jej ograniczenia („czynniki ludzki”), drogę i jej otoczenie. Przeprowadzono analizę wypadków oraz omawiano zagadnienie inspekcji bezpieczeństwa ruchu drogowego. Studenci wzięli udział w zajęciach praktycznych: mieli okazję zobaczyć test zderzeniowy, a następnie przeprowadzić jego ocenę oraz symulację w laboratorium komputerowym. Na zakończenie zespołowo dokonali inspekcji bezpieczeństwa na wybranych skrzyżowaniach, wykorzystując wiedzę zdobytą podczas wykładów, i zaprezentowali wyniki tej oceny. Udział studentów PK w wydarzeniu

Od lewej: Adrian Piegza, prodziekan Wydziału Transportu i Nauk o Ruchu Drogowym na Uniwersytecie w Zagrzebiu Dario Babić i Antoni Krawiec. Fot.: Ze zbiorów Antoniego Krawca

wsparta firma SWARCO Road Marking Systems, zajmująca się oznakowaniem poziomym dróg.

(A.K., A.P.)

Turniej Koszykówki o Puchar Rektora PK w Narodowym Dniu Sportu

Zwyciężyły zawodniczki PK

Turniej Koszykówki o Puchar Rektora Politechniki Krakowskiej rozegrano 16 i 17 września w hali sportowej PK przy ulicy Kamiennej w Krakowie. Wzięły w nim udział utytułowane zespoły I ligi kobiet — AZS Po-

Fot.: Jan Zych

litechnika Szkoła Gortata Gdańsk (ostatecznie w turnieju zespół zajął trzecie miejsce) i ENA AZS Politechnika Poznań (na drugim miejscu) oraz zespół BK SK UMB Bańska Bystrzyca (czwarte miejsce), na co dzień wy-

stępujący w słowackiej ekstraklasie. Gospodyniami były koszykarki AZS Politechniki Korony Kraków i to one wygrały.

Zadowolenia z tego faktu nie krył prezes AZS Politechniki Krakowskiej Krzysztof Pszczółka: — *Wrzesień to okres przygotowań, spotkań sparingowych, czas kontrolowania formy. Na turniej koszykówki zaprosiliśmy trzy liczące się zespoły akademickie o odmiennym stylu gry. Koszykarkom*

AZS Politechniki Korony Kraków udało się wygrać wszystkie spotkania, a przy okazji spełniliśmy cele szkoleniowe.

Zespół AZS Politechniki Korona Kraków obchodzi w tym roku 10-lecie. Zawodniczki zdobyły m.in. dwa brązowe medale I ligi kobiet, akademickie wicemistrzostwa I ligi kobiet, akademickie wicemistrzostwa Polski w koszykówce klasycznej oraz koszykówce 3 x 3, mistrzostwo Polski U23 w koszykówce 3 x 3, kilkakrotnie akademickie mistrzostwo Małopolski oraz 7. miejsce w Europejskich Igrzyskach Akademickich. Politechniczny zespół wkracza w drugą dekadę działalności jako mocny przeciwnik w najważniejszych imprezach sportowych w kraju.

W sezonie 2023/2024 trenerem jest Artur Włodarczyk, który objął tę funkcję w lutym i zdążył zdobyć z drużyną brązowy medal AMP w koszykówce 5 x 5 oraz srebro w AMP w koszykówce 3 x 3.

(K.P.)

Dni Kultury Polskiej na Laudzie i na Żmudzi

Chór „Cantata” na Litwie

Występy Akademickiego Chóru Politechniki Krakowskiej „Cantata” uświetniły obchody Dni Kultury Polskiej na Laudzie i na Żmudzi. Na zaproszenie Ireny Duchowskiej, znanej działaczki polonijnej, prezes Stowarzyszenia Polaków Kiejdan, chórzyci wzięli udział w XXI Festynie Kultury Polskiej „Znad Issy”. Wystąpili na koncertach w Pacunelach i w Kiejdanach oraz odwiedzili miejsca na Litwie szczególnie drogie sercom Polaków.

Według oficjalnych statystyk Polacy stanowią obecnie na Litwie 6,5 proc. ludności i są pierwszą pod względem liczebności mniejszością narodową. Zamieszkują przede wszystkim rejon wileński i Wilno, rejon sołecznicki, święciański i trocki. W przeszłości zasiedlali również Kowieńszczyznę (historyczna Lauda), gdzie mieszkali ich nawet 80–90 proc.

29 lipca „Cantata” pojawiła się w położonym nad rzeką Laudą (obwód szawelski) Pacunelach. Miasteczko kiedyś znajdowało się w granicach Rzeczypospolitej Obojga Narodów i było zamieszkiwane przez ludność polską. Z okazji 220. rocznicy istnienia miejscowości (jej nazwę utrwalił także Henryk Sienkiewicz na kartach „Potopu”) władze i lokalna społeczność, wraz z przedstawicielami mniejszości polskiej na Białorusi i Łotwie oraz rodakami z kraju, wzięli udział w uroczystej mszy św. odprawionej w języku polskim w tutejszym kościele św. Jana Chrzciciela. „Cantata” pod opieką dyrygent Marty Stós włączyła się w przygotowanie oprawy muzycznej. Następnie wszystkie zespoły muzyczne, chórzyci i goście w barwnym korowodzie udali się do pobliskiego parku, gdzie odbył się koncert. Chór PK zaprezentował kilka polskich piosenek, m.in.: „Oj, nasi jada”, „Maki — Ej, dziewczyno, ej, niebogo” oraz „Kołyśankę” Jana Maklakiewicza. W uroczystościach w Pacunelach wzięli udział ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł.

Do Kiejdan „Cantata” przybyła dzień później, 30 lipca. Po mszy św. w drewnianym XVIII-wiecznym kościele św. Józefa chórzyci wystąpili przed zgromadzonymi parafianami i gośćmi. Historię tego położonego nad Niewiążą miasta w okręgu kowieńskim, niegdysiejszej magnackiej siedziby, również rodziny Radziwiłłów,

Fot.: Magdalena Pieklik

przybliżała przybyszom z Polski Irena Duchowska, która zaprosiła gości także na spotkanie z tutejszymi twórcami wierszy w języku polskim.

W drodze do Wilna „Cantata” zwiedziła zamek w Trokach, a w stolicy Litwy odwiedziła cmentarz Na Rossie, starówkę, Ostrą Bramę wraz z ikoną Matki Bożej Ostrobramskiej, cerkiew Ducha Świętego, kościół

św. Anny, katedrę wileńską pw. św. Stanisława z kaplicą św. Kazimierza oraz kościół św. Piotra i św. Pawła na Antokolu; spacerowała śladami wieszczki Adama Mickiewicza.

Chórzyci podkreślali, że rodacy, którzy żyją na Litwie, czekają na takie spotkania, gdyż utwierdzają ich w przekonaniu, że o nich pamiętamy.

Opracowanie:
chórzystki „Cantaty”

Karina Niziołek — doktorantka w Szkole Doktorskiej PK
Katarzyna Kozub — asystentka
w Laboratorium Inżynierii Wzornictwa Przemysłowego PK

Złoty Medal dla chórzystów

Na początku czerwca „Cantata” uczestniczyła w jednym z większych przeglądów muzyki chóralnej w Republice Czeskiej, 50. Festiwalu Pieśni w Ołomuńcu. W zaadaptowanej na kameralną salę koncertową kaplicy dawnego kolegium jezuickiego, dziś Centrum Sztuki Uniwersytetu Palackiego, zaprezentowała cztery utwory: „Sicut Lilium” Marka Raczynskiego, „Non Nobis, Domine” Rosephanye Dunn Powell, „Call to Remembrance” Richarda Farranta oraz „Motet Kopernikowski II” Tadeusza Zygryda Kasserna. Jurorzy nagrodzili to wykonanie Złotym Medalem. Przyznali też nagrodę specjalną za „wspaniałą dramaturgię zaprezentowanego programu”.

W imieniu chóru nagrody odebrała dyrygent Marta Stós.

Dwudniowy pobyt „Cantaty” w Ołomuńcu obfitował w udział w wielu wydarzeniach związanych z festiwalem, jak warsztaty muzyczne, zwiedzanie miasta znanego z zabytków czy oglądanie występów na rynku Starego Miasta. Festiwal zakończył plenerowy koncert. Oratorium rockowe „Eversmiling Liberty” Jensa Johansena wykonali wspólnie: zespół instrumentalny, soliści oraz chóry biorące udział w warsztatach, wśród nich „Cantata”.

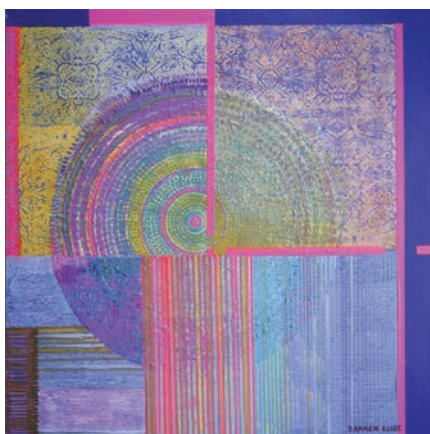
Aleksandra Majdak —
chórzystka „Cantaty”,
absolwentka WliTCh PK

Joanna Banek zajmuje się malarstwem sztalugowym i tkaniną artystyczną. Prace przedstawione na wystawie ujawniają, że fascynuje ją symbol i kolor, a inspiracji szuka w Oriencie. Energia kształtów i barw oraz zawołowane znaki, to cechy jej prac malarskich, jak i tych związanych ze sztuką włókna.

Urodziła się w 1967 r. w Radomsku. Ukończyła studia na kierunku wychowanie plastyczne w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie (obecnie Uniwersytet Jana Długosza) i Wydział Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Od 2006 r. pracuje na Wydziale Malarstwa krakowskiej ASP. W 2018 r. uzyskała stopień doktora habilitowanego, jest profesorem uczelni.

Uczestniczyła w wielu projektach artystycznych, jak np.: „Kwadrat Magiczny”, „Wymiary Wolności”, „Czarno na białym”, „Labirynt Wolności”, „Mistrz i uczniowie”, Krakowskie Spotkania Artystyczne (trzy edycje), Festiwal Sztuki — Struktury Powiązań (dwie edycje). Współorganizowała

Z cyklu „Zapach Orientu”

m.in. projekty: „Profesor, doktorzy i doktoranci”; „Kamień i woda”; „Ogrody”, „Wolność”, Polska, KRA — Krakowskie Rezydencje Artystyczne 2020.

Pisze recenzje, teksty o sztuce. Organizuje i prowadzi sympozja, plenery malarskie oraz jest kuratorem wystaw, m.in. okręgu krakowskiego ZPAP [z cyklu

DROGA DO SIEBIE Malarstwo Joanny Banek 24 maja — 15 czerwca 2023 r.

„Architektura Sztuki” (osiem wystaw), także „Dialog wież — Dialog Baszni”, „7. Wymiar Sztuki”, „Mam na imię Joanna”]. Miała 28 wystaw indywidualnych. Odznaczona Złotą Odznaką ZPAP. Od 2019 r. współpracuje z Fundacją V ART. Jej prace znajdują się w muzeach i kolekcjach prywatnych na całym świecie.

Różne światy, różne nastroje KOLAŻE Bogny Kwiatkowskiej-Baster 19 czerwca — 28 lipca 2023 r.

Bogna Kwiatkowska-Baster jest architektem, przez lata była związana z Wydziałem Architektury Politechniki Krakowskiej.

Z cyklu „Maski”

Od lat pracę zawodową dzieli z innymi zainteresowaniami, jak projektowanie biżuterii i jej wykonywanie, malowanie

pastelami, a nade wszystko fotografowanie. Ta ostatnia dyscyplina przyniosła jej wiele sukcesów — jest laureatką 40 konkursów fotograficznych, uczestniczką ponad 50 wystaw autorskich i zbiorowych. W dorobku ma również album fotograficzny „Kapliczki i krzyże przydrożne w polskim krajobrazie”.

Obecna wystawa odsłania nową dziedzinę jej aktywności artystycznej. Jest nią kolaż. „Czy kolaż to poważny rodzaj twórczości artystycznej? Poważny czy nie, ale jego urokowi ulegali najlepsi z najlepszych: Picasso, Braque, Dali i inni. Pociąga mnie w nim to, że jest poniekąd zabawą. Pozwala wykreować własny świat z innych światów, zarówno fantastyczny, nierealny, jak również ten całkiem serio” — przekonuje artystka.

Na wystawie pokazano dwa odrębne cykle prac. Jeden powstał pod wpływem uroku karnawału weneckiego i nosi tytuł „Maski”. Drugi to ilustracje do opowiadań Carlosa Ruiza Zafona, zawartych w książce „Miasto z mgły”.

Klaudia Mostowik MOJE ŚWIATY — malarstwo 4–28 września 2023 r.

Klaudia Mostowik — urodzona w Sulechowie, ukończyła Wydział Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, dyplom obroniła w 2009 r. u prof. Stanisława Rodzińskiego. Jest członkiem ZPAP. Uprawia malarstwo olejne i pastelowe. Najchętniej podejmuje temat krajobrazu, figuralności w pejzażu, portretu.

„Ciekawość”

„Nuda”

W jej twórczości zwraca uwagę niezwykle dar syntezy, zarówno w ujmowaniu postaci, jak i przestrzeni. Wacław Serdeczny, malarz, były prezes okręgu zielonogórskiego ZPAP dostrzega w tym malarstwie „opowieść o człowieku uchwyconym prze-
ważnie w nieoczywistym momencie życia, ułamku chwili (...) POMIĘDZY. Są to chwile,

których nie rejestrujemy, myśląc raczej o celu (czymkolwiek by był) niż o analizie kolejnych kroków czy wręcz półkroków, ani też gestów czy skrętów głowy, rzuconych bezwiednie spojrzeń ani nawet przelatujących przez głowę myśli”. Paulina Siedlarz, malarka, pedagog, docenia mały format, którym posługuje się artystka, gdyż pozwala skoncentrować uwagę na niuansach,

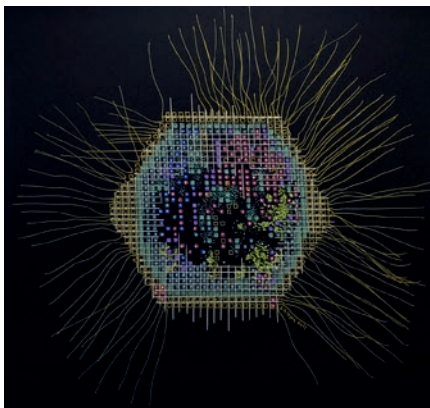
„Łódki w Rożnowie”

a szafowanie kolorem, poparte całym spektrum nabytej z obserwacji wiedzy, podkreśla przekaz. I choć jako dominujący odczuwa się temat rodziny, dziecka oraz pejzażu, to kryje się za nimi kontemplacja, poszukiwanie czegoś wyższego.

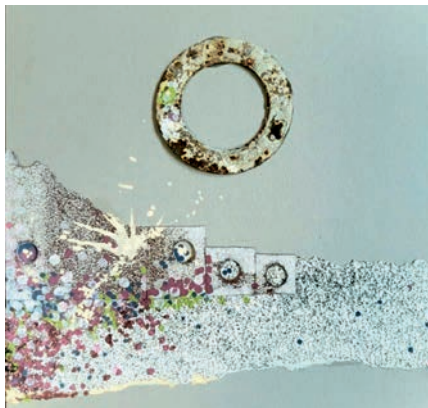
Joanna Nalepa — urodzona w Krakowie, absolwentka Instytutu Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, w 2010 r. obroniła z wyróżnieniem dyplom z malarstwa u prof. Romualda Oramusa. Brała udział w ogólnopolskich wystawach zbiorowych, m.in. w: Triennale Małych Form Malarskich w Toruniu, Triennale z Martwą Naturą w Sieradzu, pokonkursowej wystawie BWA w Olkuszu „Kolaż-Asamblaż”. Jest autorką wielu wystaw indywidualnych. Zajmuje się malarstwem i rysunkiem oraz pracą dydaktyczną.

„Plantacja”

Cykl „Plantacje” powstawał na przestrzeni 2023 r. Zdaniem autorki agrarne skojarzenia dobrze oddają istotę działalności, która jest uprawą form i kształtów. — *Cykl jest zbiorem „rysunkowych plantacji”, a głównym środkiem wyrazu są kreska i punkt. Istotne znaczenie ma również kolor, sprawiający, że prace balansują pomiędzy malarstwem a rysunkiem. (...) Symetria i asymetria, rytmy, multiplikacje form, przenikanie, pączkowanie, rozrastanie, a zarazem zanikanie — entropia, to dynamika przemian*

„Ogród Zen II”

Joanna Nalepa PLANTACJE — rysunek 1–28 września 2023 r.

„Tkanina II” z cyklu „Cierpienie Pamięci”

zachodzących w przyrodzie. To „dzianie się” w naturze, nie zawsze zauważalne w pełni dla ludzkiego oka, jest moją inspiracją — objaśnia malarka, wskazując też na nawiązanie poprzez czarne tło do barokowego malarstwa flamandzkiego.

Jesienna akwarela z Lanckorony

Jak akwarela profesora Zina,
tak kolorowo jesień się zaczyna.
Na południowym stoku Lanckorony
błękitne niebo, wiatr i zażółcony
klon, jesion, brzoza też już w złotej szacie,
a w sadzie śliwy słodkie, orzechy i... Bracie,
masz w ustach aromat ber soczystych jeszcze,
a tu już przenikliwy wiatr z deszczem i dreszcze
wstrząsną nami, gdy jesień zawita...

Zimowit jesienny w ogrodzie rozkwita
i choć georginie ciepłych swych barw tęczą
ogrzać babie lato chcą, to wnet się zmęczą.
Z przymrozkiem pierwszym zwieszą smutne głowy
i nadejdzie tutaj Dzień Listopadowy,
gdy w świec ciepłym blasku chryzantem bukiety,
wokół cmentarnego kościółka, niestety,
same zostaną w walce o życia przetrwanie.

A z mrozem grudniowym czas przyjdzie i na nie,
by jak zasłużony, spracowany starzec
zasnąć snem zimowym i... czekać na marzec.
Bo wiosna przyjdzie znowu, ale najpierw zima
Lanckoronę otuli, rady na to nie ma.

Jacek Wojs

Adapciak

Młodzi ludzie, w ramach przygotowań do studiów na PK, uczestniczyli w tradycyjnym Adapciaku. Byli z wycieczką w Zdny, zwiedzili kampus przy ulicy Warszawskiej, zajrzeli do laboratoriów i poznali rektora uczelni (na zdjęciu). Fot.: Jan Zych

